БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 264 (17.546). • 17 ноябрь 1979 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Қишлоқ уй-жой қурилиши учун ёғоч панель уйлар ҳамда маҳаллий материаллардан қуриладиган уйларга ёғоч деталь комплектларини заводда ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар

Қарорда айтиладики, кейинги йилларда мамлакатда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш, қишлоқлардаги аҳоли пунктларини социал ривожлантириш ва ободонлаштириш борасида бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Аммо мавжуд қурилиш базаси қишлоқ жойларда уй-жойлар ва маданий-маиший объектлар қуриш зарур суръатларини, шунингдек қишлоқ аҳолисининг қулай ва шинам уйларга бўлган талабларини таъминламаяпти.

Ёғоч панель уйларни заводда ишлаб чиқаришни ривожлантириш, шунингдек деворлари маҳаллий материалдан қуриладиган уйлар учун ёғоч деталь комплектлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш қишлоқда уй-жой қурилишини ташкил этишни яхшилашнинг энг муҳим йўналишларидан бири деб топилди.

Қишлоқ жойлар учун заводларда уй-жойлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш мақсадларида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, СССР министрликлари ва идоралари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг зиммасига қишлоқ жойларда замонавий ёғоч панель уйлар, шунингдек деворлари маҳаллий қурилиш материаллардан ишланадиган уйлар учун деталь комплектларини ишлаб чиқарувчи янги корхоналар қуриш ва ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш йўли билан индустриал уй-жой қурилиш ишлаб чиқариш базасини ҳамма чоралар билан ривожлантиришни энг муҳим вазифалардан бири деб ҳисоблашни топширди.

СССР Ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлиги, СССРнинг бошқа бир қанча министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига саноат корхоналари ва колхозлараро қурилиш ташкилотларида заводда тайёрланадиган ёғоч уйлар ишлаб чиқаришни 1985 йилга бориб йилига жами сахни — 7,1 миллион квадрат метрга ва 1990 йилга бориб 11 миллион квадрат метрга етадиган қилиб, шунингдек деворлари маҳаллий материаллардан ишланадиган уйларга ёғоч-деталь комплектларини йилига жами сахни 1985 йилда 8,5 миллион квадрат метр ва 1990 йилда 12,2 миллион квадрат метрга борадиган қилиб ишлаб чиқаришни таъминлаш топшириклари белгиланди. Шу вақт ичида 78 та янги уйсозлик ва ёғочсозлик корхоналарини, 23 та машинасозлик ва металларга ишлов берувчи заводлар ва 31 та бинокорлик материаллари саноат корхоналарини қуриш ва ишлаб турганларини кенгайтириш мўлжалланади. Уйсозлик комбинатларини хом ашё ресурсларига ва уй-жой қурилиш районларига мумкин қадар яқинлаштиришни ҳисобга олиб жойлаштириш кўзда тутилади.

СССР Ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлиги, СССР Ички ишлар министрлиги, СССР Саноат қурилиш министрлиги, СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, СССР Қурилиш министрлиги, СССР Оғир индустрия корхоналарини қуриш министрлиги, СССР Транспорт қурилиши министрлиги, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига, РСФСР Министрлар Совети ва Украина ССР Министрлар Советига 1980—1989 йилларда янги уйсозлик ва ёғочсозлик корхоналарини, труба санитария-техника заготовкалари, ностандарт технологик ускуна ва уларнинг запас қисмларини ишлаб чиқарувчи заводларни қуриш ва ишлаб турганларини кенгайтиришни таъминлаш вазифаси топширилди.

СССР Госстройи ҳузуридаги Давлат граждан қурилиши ва архитектура комитети зиммасига заводда ясаладиган ёғоч уйларни лойиҳалаш ва қурилишда ягона техника сиёсатини ўтказиш, бу соҳада илмий-тадқиқот ва тажриба конструкторлик ишларини ташкил этиш ҳамда қурилиш нормалари ва қоидаларига риоя этилиши устидан контролни ташкил этиш вазифаси юклатилди.

СССР Ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлигига ёғоч уйсозликни ривожлантириш соҳасида ягона техника сиёсатини ўтказиш, прогрессив технологик жараёнларни жорий этиш, технологик ускуналар, конструкцион материаллар ва безак материалларга, комплектловчи буюмларга қўйиладиган талабларни ишлаб чиқиш, уй ишлаб чиқарадиган корхоналарни лойиҳалаш, ёғоч уйсозлик технологияси соҳасида илмий-тадқиқот ишларини ўтказиш ва ёғочдан самарали материаллар яратиш, конструкцияларни қурилиш жойларига ташиб келтириш усулларини ишлаб чиқиш вазифаси топширилди.

Қарорда инженерлик ускуналари билан, турли хил ёқилғида ишлашга мўлжалланган иситиш системаларининг вариантлари билан комплектланган табиий иқлим шароитлари ҳисобга олинган бир қаватли ва икки қаватли уйларни қуриш кўзда тутилади. Буюртмачилар билан тузилган шартномаларга мувофиқ уй-жойлар ҳовлида қуриладиган иморат деталларининг комплектлари билан етказиб берилади.

СССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг, шунингдек бошқа бир қанча министрликларнинг корхоналарида бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи янги қувватлар қуриш ва ишлаб турганларини кенгайтириш мўлжалланади. Минерал-пахта буюмлар, гипс-тола, цемент-қиринди плиталар, асбест-цемент ва гипс-картон листлар ишлаб чиқарувчи заводларни қуриш кўзда тутилади.

Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги зиммасига ёғоч панель уйлар, паркетлар, дурадгорлик буюмлари ва ёғочдан ишланадиган бошқа буюмлар ишлаб чиқариш учун поток, автомат ва ярим-автомат линиялар, серунум комплект машина-ускуналарни ишлаб чиқиш, уларни ўзлаштириш ва тайёрлаш масъулияти, шунингдек мана шу линиялар ва машина-ускуналарнинг бош таъминловчиси вазифаси юкланди. Станоксозлик базасини ривожлантириш учун 1980 — 1984 йилларда ёғочсозлик машина-ускуналарини ишлаб чиқарувчи бир қанча корхоналарни кенгайтириш мўлжалланди.

Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлик министрлиги ҳамда Химия ва нефть машинасозлиги министрлигига бошқа министрликлар билан биргаликда кооперациялашган ҳолда заводда ясаладиган уйларни ишлаб чиқариш ва комплектлаш учун зарур материал ва буюмлар чиқаришга кетадиган ҳар хил технологик машина-ускуналарни ишлаб чиқиш ва тайёрлаш топшириқлари белгиланди. Жумладан, цемент-қиринди плиталар, гипс-картон листлар ва арболит панеллар, шиша пакетлар, асбоцемент листларни бўяш линиялари, резина деталь ва пластмасса деталлар ясайдиган ускуналар ишлаб чиқариш учун линиялар тайёрлашни ташкил этиш мўлжалланади.

СССР Химия саноати министрлиги ҳамда Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигига уйсозликда ишлатиладиган химия саноатининг маҳсулотлари — пенопластлар, прокладкалар ва герметиклар, полиэтилен пленка, смола, бўёқ ва бошқа материаллар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш чораларини кўриш таклиф этилди.

Заводда ясаладиган ёғоч уйларни комплектлаш учун СССР Авиация саноати министрлиги Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига, СССР Қора металлургия министрлиги, Газ саноати министрлигига, Литва ССР Министрлар Советига ва Латвия ССР Министрлар Советига уйсозлик корхоналарига иситиш агрегатлари, санитария-техника қурилмалари, ёпадиган арматуралар, алюминий буюмлар, пўлат лента ва электротехника асбоб-ускуналарини етказиб бериш юзасидан топшириқлар белгиланди.

Ёғоч-уйсозлик саноати учун малакали ишчи кадрлар тайёрлашни кенгайтириш мақсадида 1981—1983 йилларда 8 та ҳунар-техника билим юртларини қуриш юзасидан топшириқ белгиланди.

Қишлоқ жойларда панель уйлар ва деворлари маҳаллий материаллардан ишланадиган уйлар қуриш борасидаги ишларни бажариш СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги ташкилотлари билан колхозлараро қурилиш ташкилотлари зиммасига, бундай ташкилотлари йўқ районларда эса бошқа қурилиш министрликларининг пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотлари зиммасига юклатилди.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетларига қишлоқ аҳоли пунктларини планлаштириш ва қуриш лойиҳалари ўз вақтида ишлаб чиқилишини таъминлаш таклиф этилди. Бунда ана шу пунктларни қуришда ёғоч панель уйлар ва комплектлари ёғоч ҳамда бошқа деталь ва деворлари маҳаллий материаллардан ишланган уйлар кўпроқ қўлланиши назарда тутилади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, Центросоюз ва СССР Савдо министрлигига заводда ясаладиган ёғоч уйлар ҳамда уйларнинг ёғоч комплектлари ва маҳаллий материаллардан ишланган бошқа деталлари билан савдо-сотиқни ривожлантириш тадбирларини амалга ошириш вазифаси топширилди. СССР Госплани ва СССР Госснабига йиллик план лойиҳаларини ишлаб чиқишда СССР Савдо министрлиги ва Центросоюзнинг талабларига мувофиқ заводда ясаладиган ёғоч уйлар ҳамда деворлари маҳаллий материалдан қилинган уйларга, ёғоч деталлар комплектларига, шунингдек инженерлик ускуналари, шифер, ойна, цемент ҳамда бошқа қурилиш материаллари ва буюмларга бозор фондларини оширишни кўзда тутиш вазифаси топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалиги, саноат ва қурилиш ходимлари қишлоқ аҳоли пунктларини қайта қуришнинг энг муҳим вазифаларини ҳал этиш учун зарур ҳамма чораларни кўрадилар, деб ишонч билдирдилар.

Республикамиз пахтазорларида йиғим-терим ишлари уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Деҳқонларимиз «оқ олтин»нинг сўнгги толаларигача йиғиштириб олиб, она-Ватан хирмонига топширишга аҳд қилишган. Суратларда: Хоразм область Қўшкўпир районидаги Охунбобоев номли колхознинг шу кунгача 10 тоннадан зиёд пахта териб берган чевар теримчиси Олтиной Нурматова (юқорида).

Сирдарё областининг Оқолтин районидаги «Партия XXIII съезди» совхозининг 5-бўлимида унумли меҳнат қилаётган моҳир механизаторлар Маматкарим Муродов, Турсунали Ҳамроxўжаев, Абдужаббор Ботиров ўртоқлар. Уларнинг ҳар бири ҳозиргача 250 тоннадан ошириб пахта териб, совхоз хирмонига барака киритдилар.

К. ОТАЕВ (ЎзТАГ) ва А. ТЎРАЕВ фотолари.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ЯНА БИР ДОВОН ОШДИЛАР

Қорақалпоғистон АССРнинг қўриқ ерларида ташкил этилган янги Элликқалъа райони деҳқонлари йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажариб, она-Ватанга жами 50 минг тонна пахта етказиб беришга аҳд қилган эдилар. Кеча улар бу марраки ҳам эгалладилар. Чўлқуварлар республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан социалистик мусобақани янада авж олдириб, далалардаги ҳосилни сўнгги чаноқларигача йиғиб-териб олиш ва давлатга яна 4 минг тонна пахта сотиш учун бутун куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар.

Республикамизнинг улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш учун курашда сидқидилдан меҳнат қилаётган чўлқуварларга балли!

ХОСИЛНИ СЎНГГИ КЎРАГИГАЧА ТЕРИБ ОЛАМИЗ

ҚАРШИ, 16 ноябрь. (ЎзТАГ). Қашқадарё область партия-хўжалик активининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида даладаги бутун ҳосилни охирги кўрагигача йиғиштириб олиш, йиғим-теримнинг якунловчи босқичида юксак уюшқоқлик кўрсатиш ва беш йилликнинг тўртинчи йилида қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш тўғрисида гаплашиб олинди. Йиғилиш қатнашчилари область меҳнаткашлари бу йил Ватанга камида 600 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қатъий аҳд қилганликларини таъкидладилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Г. Ғойибов нутқ сўзладилар.

ПАХТА-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 16 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

ҚҚАССР	0,79	115,11	0,69	104,99
БУХОРО	0,55	107,54	0,92	92,71
ТОШКЕНТ	0,92	105,87	0,39	102,81
ҚАШҚАДАРЁ	0,50	103,67	0,75	87,10
СИРДАРЁ	0,81	100,37	0,39	88,09
Сурхондарё	0,52	94,54	0,59	70,07
Хоразм	1,11	93,54	1,81	91,71
Жиззах	1,14	92,68	0,66	88,33
Наманган	0,69	76,48	0,69	76,57
Фарғона	0,87	76,20	0,41	55,20
Самарқанд	1,19	75,20	1,70	59,92
Андижон	0,77	74,94	0,98	64,94
Республика бўйича	0,80	90,81	0,83	80,78
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	0,60	86,32	0,57	68,96
Бухоро	1,93	84,15	3,39	44,01
Қашқадарё	1,49	83,22	1,42	78,29
Наманган	0,64	60,40	—	47,93
Республика бўйича	0,96	84,91	1,03	70,13

МАРРА ЯҚИН, БУТУН КУЧ—ТЕРИМГА!

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

Ўтган куни республикада 45279 тонна ёки аввалги кундагига қараганда 814 тонна кўп пахта тайёрланди.

Ғанимат кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиш —ғалабалар омилидир.

Кеча республикамиз ялпи пахта ҳосили тайёрлаш бўйича ўтган йилнинг шу давридаги кўрсаткичдан ўзиб кетди. Белгиланган маррага жадал суръатлар билан етиб олайлик!

ОЛТИН ҚЎЛЛАР ЖАСОРАТИ

СЕССИЯ ШАРАФИГА

Жиззах область Дўстлик районидаги Саркисов номли совхоз пахтакорлари СССР Олий Совети сессияси шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, йиллик планни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. 4000 гектардан зиёдроқ майдоннинг ҳар гектаридан 26 центнердан қўриқ дурдонаси йиғиштириб олинди. Тайёрлов пунктларига 10300 тонна хом ашё етказиб берилди. Шунча ҳосилнинг 9100 тоннаси машиналар бункеридан бўшатилди.

Эришилган ғалабага Эгам Алимқулов, Қаршибой Баротов, Умрзоқ Қамбаров ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимлар катта ҳисса қўшишди. Мазкур бўлимларнинг далаларида гектарига 30 центнердан ҳосил етиштирилди.

Совхоз коллективи ялпи ҳосилни 12000 тоннага етказмоқчи.

БИР САФДА

Андижондаги институтлар, техникумлар ва билим юртларининг 22 минг йигит ва қизлари пахта йиғим-теримида иштирок этиб, кунига 650 тоннагача «оқ олтин» териб беришяпти.

Айниқса, пахтачилик, педагогика ва медицина институтлари студентлари, бухгалтерия-ҳисоб техникуми, медицина билим юрти, Марҳаматдаги зооветтехникум, Ленинск шаҳридаги мактабгача педагогика билим юрти талабалари баракали меҳнат қиляпти. Уларнинг ҳар бири кунига 40—45 килограммдан пахта термоқда.

Андижон медицина институтининг студенти Тешабой Маллаев ва Марҳаматдаги педагогика билим юрти талабаси Муяссар Ғаффорова ҳозиргача 10 тоннадан пахта теришди.

МАЖБУРИЯТДАН ТАШҚАРИ

Сирдарё область Гулистон районидаги «Октябрь» колхози йиллик планини бажарди. Ҳар гектар майдондан ўртача 29 центнердан хирмон кўтарилиб, 7020 тонна пахта топширилди. Ғани Маҳмудов, Иброҳим Каюмов, Шермамат Ҳасанов ўртоқлар бошлиқ бригадалар социалистик мажбурият ҳисобига «оқ олтин» тайёрлашяпти. Илғор механизаторлардан Башорат Тўражонова, Жамиссар Расулов, Маҳмуд Чолғузов ўртоқларнинг ҳар бири агрегатларда 200—240 тоннадан пахта терди.

Колхоз меҳнат аҳли қўшимча равишда 1000 тоннага яқин пахта топшириб, ўртача ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерга етказишга қарор қилди.

* * *

Ховос районидаги «Иваново» қўриқ совхози социалистик мажбуриятини бажарди. Давлатга 12 минг тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Ҳосилдорлик гектарига 28 центнерни ташкил этди. Рўзиқул Мавлонов ва Амир Башодиев бошлиқ бригадалар 37—43 центнерлик маррани эгаллашди.

Мажбуриятдан ташқари пахта топшираётган совхоз деҳқонлари ҳосилдорликни гектар ҳисобига 32 центнерга етказишмоқчи.

* * *

Сурхондарё область Гагарин районидаги «Пограничник» совхози дастлабки мажбуриятини адо этди. Тайёрлов пунктларига 7900 тонна, шу жумладан 4900 тонна ипак пахта етказиб берилди. Ҳосилнинг 6650 тоннадан кўпроғи машиналарда терилиб, бу соҳадаги план 154 процент бажарилди. Пахтакорлар ялпи ҳосилни 10 минг тоннага етказишга қатъий бел боғладилар.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

«Социализм» колхози Жарқўрғон районида биринчи бўлиб пахта планини бажарди. Давлатга 4405 тонна ипак пахта армуғон этилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 31,5 центнерни ташкил этди. Рўзи Алиқулов, Қултўра Хўжанов, Шоймардон Юсупов, Жуманазар Ҳожиев, Жўра Эшқораев ўртоқлар бошлиқ бригадалар гектаридан 40—45 центнердан хирмон кўтаришга муваффақ бўлишди. Механизаторлардан Омон Нормўминов, Бобоқул Эргашев бункерлардан 140—150 тоннадан ипак пахта тўкишди.

Колхозчилар СССР Олий Советининг сессияси очиладиган кунга қадар тағин 800 тонна ингичка толали пахта топшириш мажбуриятини олдилар.

* * *

Қашқадарё областидаги колхоз ва совхозлардан. йиллик планнинг бажарилганлиги тўғрисида ғалаба рапортлари келиб турибди. Кеча яна беш хўжалик дастлабки маррани эгаллади. Бу хўжаликлар ҳозир мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқдалар. Масалан, Ульянов районидаги Дзержинский номли 18-совхоз 5350 тонна хом ашё тайёрлади. Бу ерда 6500 тонналик маррани эгаллаш учун кураш тобора қизғин тус олаётир.

* * *

Хоразм область Хонқа райони пахтакорлари машина теримм планини бажаришди. Агрегатлар бункеридан 24 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» тўкилди. Охунбобоев номли колхоздан Фароғат Машарипова, Рустам Отажонов, Нурмамат Шерматов, «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Саъдулла Тоҳиров каби механизаторлар 250—300 тоннадан дурдона териб беришди.

* * *

Хоразм областидан яна тўрт хўжалик — Хива районидаги «Партия XXII съезди», Янгиариқ районидаги Аваз Ўтар ўғли номли ва «1 Май», Ҳазорасп районидаги Карл Маркс номли колхозлар пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар.

Ҳозир областдаги 25 колхоз юксак социалистик мажбурият ҳисобига, 2 та хўжалик эса қўшимча мажбурият ҳисобига «оқ олтин» тайёрламоқда.

БАЙРОҚДОРЛАР

Самарқанд областидаги олий ўқув юртларининг студентлари ва ўрта махсус ўқув юртларининг талабалари пахтакорларга яқиндан кўмаклашмоқдалар. Мусобақада Самарқанд педагогика институти коллективи пешқадамлик қилаётир. Бу институтга область байроғи топширилган. Институт студентлари ва ўқитувчиларидан 2000 киши Пастдарғом райони далаларида 3370 тонна «оқ олтин» териб берди. Ҳар бир киши ҳисобига 60 килограммдан зиёд дурдона териб олинаётир. Мактабгача ва педагогика билим юртлари талабалари ҳам зарбдорларча меҳнат қилишяпти.

* * *

Хатирчи районидаги Киров номли колхоз 3780 тонна пахта тайёрлаб, йиллик планнинг бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди. Пахтакорлар жами ҳосилни 5000 тоннага етказамиз дейишяпти.

ШАҲАРЛИКЛАР ШИЖОАТИ

Наманган областидаги шаҳарлардан 21,5 минг киши далаларда ғайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қиляпти. Улар орасида 16 минг ВЛКСМ аъзоси бор.

Наманган шаҳар комсомол комитети зарбдор комсомол бригадаси составидаги 40 киши 45 тонна пахта териб беришга аҳд қилган эди. Азамат ёшлар ҳозиргача 38 тонналик хирмон уйдилар.

Тўрақўрғон район маданият уйи қошида 11 та агитбригада ташкил этилган. Улар кучи билан дала шийпонларида 200 дан ортиқ концерт қўйиб берилди. Агитбригада аъзолари айни пайтда теримда ҳам бевосита қатнашишяпти. Маданият уйи ходимлари ҳозиргача 40 тонна пахта тердилар.

«МАРВАРИД ДОН» ХИРМОН-ХИРМОН

Қўнғирот райони Қорақалпоғистон АССРда биринчи бўлиб давлатга шоли топшириш йиллик планини бажарди. Тайёрлов пунктларига 37,7 минг тонна «марварид дон» етказиб берилди. Ҳосилдорлик гектар бошига 53 центнерни ташкил этди.

Райондаги барча хўжаликларда юксак социалистик мажбуриятни бажариш —52 минг тонна шоли етиштириб, унинг 43 минг тоннасини давлатга топшириш учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Мусобақада ҳар гектар ердан 60 центнердан «марварид дон» топширган ва йиллик планни 116 процент адо этган Чапаев номли совхоз ҳамон пешқадамлик қилаётир.

Шу билан бирга келгуси йил ҳосилига ҳам пухта замин яратилмоқда. Шоликор совхозларда 6,7 минг гектар ер ҳайдаб қўйилди. Бу экин майдонларининг тўртдан уч қисмига тенгдир.

ҚЎЛ МЕҲНАТИГА БАРҲАМ БЕРИЛАДИ

Мамлакат целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати илмий-техника жамиятининг аъзолари беш йиллик бошидан буён 73 мингдан кўпроқ техника янгиликларини жорий этдилар. Бу янгиликларнинг ҳаммаси сермеҳнат ишларни механизациялаштиришга, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга қаратилгандир. Тармоқ илмий-техника жамияти марказий правлениесининг 15 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган бешинчи пленумида ана шу маълумотлар келтирилди. Пленумда иттифоқ ва республика министрликлари, идоралари, бирлашмаларининг, тармоқ институтлари ва конструкторлик бюроларининг етакчи мутахассислари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари иштирок этдилар.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қатнашдилар.

Мебель ишлаб чиқаришда, хом ашёни ортиш, тушириш, тахлаш, омборларга жойлаш ва қайта ишлашда қўл меҳнати ҳиссасини янада камайтиришга қаратилган қарор қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДАН

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин ва СССР Давлат мукофотлари комитети 1980 йил СССР Давлат мукофотларини олиш учун асарларни қабул қилиш шу йил 15 декабрда тугалланишини маълум қилади.

Кечи билан шу йил 15 июнгача эълон қилинган (барпо этилган) асарлар қабул қилинади. Тақдим этилаётган илмий асарлар кечи билан 1978 йил 15 декабргача эълон қилинган бўлиши керак.

Асарларни тақдим этиш ва расмийлаштириш билан боғлиқ ҳамма масалалар юзасидан адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин ва СССР Давлат мукофотлари комитетига қуйидаги адрес бўйича мурожаат қилинсин: 101414, ГСП-4, Москва, Неглинная кўчаси, 15-уй. Телефонлар — 223-44-67, 223-19-30, 295-63-25.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

Дўстлик райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Исроилов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Жамолов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Икромов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Носиров, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Жонгиров, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Аликулов;

Усмон Юсупов райони — район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Маҳмудов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мамасолиев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Сафаров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Саидов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти район ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Элмуродов, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Жабборов.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ИШЧАНЛИК БИЛАН

Сўнгги йиллар Фарғона пиллакашлик фабрикасида меҳнат унумдорлиги ошиб, маҳсулот сифати изчил равишда яхшиланиб борган давр бўлди. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган уч йилида маҳсулот реализация қилиш анча кўпайиб, ипак хом ашё сифати 5 процент ўсди. Меҳнат унумдорлиги 5 процентга ошди. Бу рақамлар замирида корхона коллективининг план топшириқларини бажариш йўлидаги самарали меҳнати, механизмлар қувватидан унумлироқ фойдаланиш, ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдириш, сифат ва самарадорлик, техника тараққиётини жадаллаштириш учун кураш борасида амалга оширилган катта ишлар ётибди. Шуни мамнуният билан айтиш лозимки, фабрика партия ташкилоти ва унинг бюроси ана шу ҳаётий ҳамда долзарб масалалар билан изчил шуғулланиб келмоқда. КПСС XXV съезди қарорларининг ўз фаолияти учун дастуриламал деб билган корхона партия ташкилоти меҳнат аҳлининг улкан вазифаларни сидқидилдан адо этишга сафарбар этмоқда. Бу борада ҳаммавақт бўлганидек, коммунистлар ибрат намунасини кўрсатмоқдалар.

— Янги, прогрессив усулларни ҳаётга дадил татбиқ этиш, коммунист ва комсомолларни, коллективнинг ҳар бир аъзосини сифат ва самарадорлик учун курашга даъват этиш — партия ташкилотининг жонажон ишига айланиб қолди. СССР 50 йиллиги номидаги Волга автомобиль заводи тажрибаси асосида фабрикада меҳнатни ташкил қилиш ва ҳақ тўлаш усулига ўтиш партия ташкилотининг ана шундай изланишлари самарасидан бири бўлди. Ҳозир корхона ишчи ва хизматчиларининг 92 процентдан зиёдроғи ана шу усулда ишлашга ўтган. Унинг шарофати билан фабрика бўйича меҳнат унумдорлиги 2,3 процент ўсди. Ипак хом ашёси сифати анча яхшиланди. Иш вақтидан унумлироқ фойдаланишга, прогулчиликнинг камайишига эришилди. Иккинчи цехда 50 дан зиёд ишчи қисқариб, бошқа участкаларга ишга ўтказилди. Автозаводчилар тажрибаси корхона учун 100 минг сўмлик фойда келтирди.

Техника ижодкорлиги, рационализаторлик ҳамда ихтирочилик ишлари кўламини кенгайтириш, таклифларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш фабрика партия ташкилотининг доимий диққат-эътиборида турибди. Инженер-техник ходимлар техника ижодкорлигига мойил ишчи ва хизматчиларга амалий ёрдам кўрсатишлари натижасида сўнгги йилларда корхонада ихтирочилик ва рационализаторлик соҳасида катта ишлар амалга оширилди. Чунончи, ўтган уч йил ичидагина 207 таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилиб, у фабрикага 1 миллион 780 минг сўмлик иқтисодий самара келтирди. Айниқса, коммунист рационализаторлардан В. Яшкова, А. Зонов, электр монтёр П. Голошчапов, слесарь Г. Атаманов, мастер ўринбосари А. Ботиров ва бошқа қатор ижодкорлар диққатга сазовор ишлар қилдилар.

Ҳисобот даврида фабрика партия бюроси коммунистларнинг ташкилотчилик маҳоратини, бутун куч ва тажрибаларини сифат ва самарадорликни оширишга қаратди, коллективда беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш мусобақасининг кенг қулоч ёйишига эришди. Натижада, беш йилликнинг уч йилу ўн ойи топшириқлари ошириб адо этилди. Пландан ташқари 626 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Корхонада 7 та цех партия ташкилоти ва 9 та партия группаси мавжуд бўлиб, улар ўз йиғилишларида меҳнат интизоми, социалистик мусобақа шартларининг бажарилиши, коммунистлар масъулиятини оширишга доир актуал масалаларни кўриб бордилар. Ҳисобот даврида 16 илғор ишчи партия сафига ўтди. Кўплаб коммунистлар шахсий ибрат кўрсатиб ишлайдиган бўлиб қолдилар. Ёш коммунист Муҳаррам Шералиева худди ана шундай фазилатларга эга бўлган пилла ўровчидир. Коммунист ишчи мунтазам равишда аъло даражада маҳсулот ишлаб чиқармоқда. У ишлаётган бригада тўққиз ойлик топшириқни 108 процент адо этиб, сифат бўйича ҳам энг яхши кўрсаткичларга эришди. З. Атаманова, М. Аминжонова, М. Насибуллина, В. Волков, Н. Алиев каби неча ўнлаб коммунистлар партия топшириқларини муқаддас билиб, фабрика шуҳрати учун куч ва билимлари ҳамда тажрибаларини аямай сарфлаётирлар.

Лекин, маҳсулот таннархи ошиб бораётганидан кўз юмиб бўлмайди. Агар ўтган йили корхона 1 миллион 121 минг сўм фойда кўрган бўлса, шу йилнинг тўққиз ойи давомида олинган фойда 80 минг сўмни ташкил этди. Бунинг сабаблари йўқ эмас, албатта. Баъзи цехларда технологик режим узлуксиз бузилиб келаётир. Бундай ачинарли аҳвол айниқса коммунист И. Эргашев бошлиқ цехда яққол кўзга ташланиб турибди. Цех ипак хом ашёси ишлаб чиқариш учун нормадан бир мунча ортиқ пилла сарфлаб келмоқда. Аммо бундан участкадаги ишлар учун масъул бўлган бош инженер ўринбосари коммунист К. Куракина ҳам, мастерлар О. Абдуллаев, Н. Расческова, М. Қирғизбоев ўртоқлар ҳам жиддий хулоса чиқарганларича йўқ.

Фабрика партия ташкилоти секретари О. М. Пашченко ҳисобот-сайлов йиғилишида қилган доклади ҳамда музокараларда сўзга чиққан коммунистларнинг сўзларида коллектив қўлга киритган ютуқларни таъкидлаш билан бирга йўл қўйилган камчиликларни принципиаллик билан очиб ташлашга, уларни бартараф этиш йўлларини белгилаб олишга кўпроқ эътибор берилди. Корхонада ишлаб чиқариш қувватларидан ҳамон тўла фойдаланилаётгани йўқ. Биринчи ва иккинчи цехлар ускуналарининг қарийб ўндан бир қисми бекор туриб қолмоқда. Прогулчиликка хотима берилган эмас. Кадрлар қўнимсизлиги давом этмоқда. Ҳисобот даврида 600 киши ишдан бўшаб, шу миқдордаги одам ишга қабул қилинганлиги партия ташкилоти бу масала билан жиддий шуғулланмаганлигини кўрсатиб турибди.

Саралаш цехи ишчиси коммунист В. Белова ўз сўзини цех коммунистларининг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролига қаратди. Бу ерда ишлаётган 13 коммунистнинг барчаси, — деди у, — цех фаолиятининг барча жабҳаларида ишчиларга ибрат кўрсатишмоқда. Эндиликда цехда прогулчилик тамоман барҳам топди. Топшириқлар мунтазам бажарилмоқда. Ўн ойлик план 106,2 процент қилиб адо этилди. Сифат бўйича ҳам энг яхши кўрсаткичларга эришилди. Бу конкрет партия топшириғини олган коммунистларимизнинг цех коллективи ўртасида олиб борган тарбиявий ҳамда ташкилотчилик ишлари самарасидир. Шу ўринда А. Артёмова, В. Байрамова, К. Воҳидова каби коммунистлар олиб бораётган сиёсий-тарбиявий ишлар катта наф келтирганлигини таъкидлаб ўтишни истардим.

Фабрика ҳар йили неча юзлаб ёш ишчиларни ўз бағрига олмоқда. Уларга ғамхўрлик кўрсатиш, касб-ҳунар ўргатиш кун тартибидаги энг муҳим вазифалардан биридир. Корхона партия, касаба союз ҳамда комсомол ташкилотлари, маъмурият бу борада самарали иш олиб бормоқда. Коммунист Р. Иброҳимова ўз сўзида корхонадаги мураббийлик ҳаракатига алоҳида тўхталиб ўтди. Ҳозир фабрикада 5 кишидан иборат мураббийлар совети ишлаб турибди. 89 тажрибали ишчи ёшларга мураббийлик қилаётир. Кўпгина илғор ишчилар смена топшириқларини бажаролмаётган кам малакали ишчиларга кўмаклашмоқдалар. Ўз атрофига 180 ишчини уюштирган 8 та коммунистик меҳнат мактаблари ҳам резервларни қидириб топиш, сифат ва самарадорликни оширишда ижобий натижалар бермоқда.

1-цех бошлиғи коммунист Ю. Жерницин йиғилиш аҳли эътиборини корхонада ҳукм суриб келаётган хом ашёни ортиқча сарфлаш муаммоларига қаратди. Коммунист корхонада баъзи технологик ускуналар эскириб қолганлиги оқибатида иш унуми пасайиб кетганлиги, улар янгилари билан алмаштирилиши зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Жанговарлик, принципиаллик руҳида ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан коммунистлардан Р. Воронцова, Л. Кабаков, Л. Шевалье, И. Эргашев, М. Аминжонова, О. Хонимқулова, Р. Сулаймонов, Х. Абдуллаев ҳамда Фарғона шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ғ. Фозилов ўртоқлар ўз сўзларида ҳисобот даврида фабрика партия ташкилоти қўлга киритган ютуқларни таъкидлаш билан бирга, йўл қўйилган жиддий камчиликларни кўрсатиб бердилар. Шу йилнинг ўтган тўққиз ойи ичида нормадагидан 19 тонна кўп пилла ишлатилганлигини нормал ҳол деб бўладими? Бу ҳол ҳали фабрикада илғорлар тажрибасини оммалаштиришга етарли эътибор берилмаётганлигини кўрсатиб турибди. Партия ташкилоти, қолаверса маъмурият прогулчилик, иш вақтини бекорга ўтказиш, ундан самарасиз фойдаланиш каби ҳоллар билан ҳам муроса қилиб келаётир. Ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан коммунистлар худди шулар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтдилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида фабрика партия ташкилоти бюросининг янги состави сайланди. Фабрика партия ташкилоти секретари қилиб Г. С. Шевченко сайланди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 16 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
ШУМАНАЙ	123,27	103.51
НУКУС	122,80	109,13
ХЎЖАЙЛИ	120,49	101,91
ҚЎНҒИРОТ	118,46	98,70
ҚОРАЎЗАК	118,03	101,54
ЧИМБОЙ	117,15	125,24
ТЎРТКЎЛ	116,42	113,63
ЭЛЛИКҚАЛЪА	114,71	125,88
ЛЕНИНОБОД	113,46	102,37
ТАХТАКЎПИР	112,55	109,43
АМУДАРЁ	111,14	82,43
КЕГАЙЛИ	110,58	93,60
БЕРУНИЙ	109,46	112,61
БУХОРО ОБЛАСТИ		
РОМИТАН	125,89	104,63
ПЕШКУ	124,45	102,92
ҒИЖДУВОН	117,15	105,20
ҚИЗИЛТЕПА	108,76	105,71
ОЛОТ	108,27	63,30
НАВОИЙ	107,85	78,85
БУХОРО ШАҲРИ	107,82	—
ҚОРАКЎЛ	106,35	84,69
ВОБКЕНТ	104,05	94,45
БУХОРО	102,58	93,06
Свердлов	95,67	102,91
Шофиркон	94,80	91,56
Кўгон	92,83	85,51
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
БЎКА	115,33	108,54
ҒАЛАБА	108,06	101,33
КОММУНИСТИК	105,41	101,01
ЧИНОЗ	105,27	93,90
БЕКОБОД	104,57	103,71
ОҚҚЎРҒОН	104,09	100,77
ПИСКЕНТ	103,88	107,96
ЯНГИЙЎЛ	102,96	102,48
ЎРТА ЧИРЧИҚ	102,20	98,41
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
БАҲОРИСТОН	121,77	106,03
МУБОРАК	119,32	101,60
ҚАМАШИ	110,70	98,02
ЧИРОҚЧИ	110,31	88,55
НИШОН	106,70	106,24
ШАҲРИСАБЗ	106,50	65,54
ЯККАБОҒ	105,36	68,25
ҚАРШИ	102,62	93,21
УСМОН ЮСУПОВ	101,63	98,83
ҒУЗОР	100,47	45,82
Косон	98,07	90,22
Ульянов	96,15	92,16
Китоб	92,23	71,59
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
ИЛЬИЧ	118,74	111,95
ОҚОЛТИН	117,60	124,19
КОМСОМОЛ	104,27	90,26
ХОВОС	103,90	78,75
Боёвут	94,60	65,24
Гулистон	90,88	75,45
Ворошилов	85,25	69,37
Сирдарё	81,17	69,78
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
ЛЕНИН ЙЎЛИ	106,32	102,39
ГАГАРИН	103,40	114,55
ТЕРМИЗ	101,86	65,82
ШЕРОБОД	101,63	100,26
Қумқўрғон	98,52	73,00
Шўрчи	87,13	54,41
Сариосиё	86,50	31,36
Денов	86,23	43,51
Жарқўрғон	85,74	40,08
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
ХОНҚА	101,77	101,00
ХИВА	101,26	99,41
Урганч	98,20	79,59
Янгиариқ	96,56	104,82
Қўшкўпир	92,95	94,79
Хазорасп	92,12	102,53
Боғот	91,22	96,44
Гурлан	87,86	79,12
Шовот	84,55	80,50
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ		
ЗОМИН	108,11	68,84
АРНАСОЙ	107,58	105,10
ОКТЯБРЬ	103,29	100,67
Дўстлик	99,30	101.69
Мирзачўл	93,72	87,93
Пахтакор	88,65	80,40
Жиззах	63,06	43,22
НАМАНГАН ОБЛАСТИ		
Поп	86,37	85,80
Косонсой	86,00	85,95
Тўрақўрғон	78,58	104,24
Задарё	78,07	82,69
Учқўрғон	74,96	76,49
Янгиқўрғон	73,69	55,70
Наманган	73,45	92,66
Чуст	73,40	63,86
Уйчи	70,31	54,04
Норин	70,20	61,73
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Ўзбекистон	89,39	71,65
Ленинград	86,25	43,34
Киров	85,56	55,98
Бувайда	83,47	67,87
Бағдод	81,29	75,28
Фрунзе	78,82	59,93
Қувасой шаҳри	76,01	41,68
Риштон	74,51	51,59
Фарғона	71,21	45,05
Олтиариқ	70,19	30,77
Қува	69,07	51,95
Тошлоқ	66,42	57,82
Охунбобоев	62,56	51,60
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
ПАХТАЧИ	105,14	95,97
Хатирчи	96,77	85,55
Каттақўрғон	83,35	68,05
Нарпай	82,94	58,14
Иштихон	71,82	54,62
Пастдарғом	68,95	55,33
Жомбой	62,95	46,98
Оқдарё	57,13	41,14
Пайариқ	56,78	38,58
Булунғур	46,93	19,05
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
БЎЗ	102,26	126,44
КОМСОМОЛОБОД	101,38	107,46
Ленин	85,15	63,03
Балиқчи	82,46	80,90
Москва	79,63	81,73
Олтинкўл	77,65	61,12
Пахтаобод	73,53	58,05
Андижон	72,62	57,98
Марҳамат	70,10	41,95
Избоскан	69,48	38,02
Қўрғонтепа	66,42	68,91
Хўжаобод	60,44	44,69
Жалолқудуқ	57,16	41,77

КООПЕРАТОРЛАР ФАОЛИЯТИНИНГ ПРОГРАММАСИ

Совет кишилари КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Матлубот кооперациясининг фаолиятини янада ривожлантириш ва яхшилаш тўғрисида»ги қарорини чуқур мамнуният ҳисларига тўлиб кутиб олдилар. Кооператорлар бу қарорни аҳолига хизмат кўрсатишни такомиллаштиришнинг кенг ҳаракат программаси сифатида қабул қилдилар. Бу қоидалар СССР матлубот кооперацияси вакиллари X съездининг қарори учун асос бўлди. Съезд 15 ноябрь куни Москвадаги Катта Кремль саройида ўз ишини тамомлади.

Делегатлар замонамизнинг ўсган талабларини ва кооператорлар олдига қўйилган юксак вазифаларни ҳисобга олган ҳолда қилинган ишларга якун ясадилар, сифат жиҳатидан янги марраларга эришиш йўлларини белгиладилар. Иш самарадорлигини оширишга, резервлардан фойдаланишга, жиддий камчиликларни бартараф этишга асосий эътибор берилди.

Вазифа — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг хусусиятларини, одамлар турмушининг характери ва шароитларини тўла даражада ҳисобга олган ҳолда аҳолига хизмат кўрсатишнинг яхши ташкил этилган системасини яратишдан иборат. Жумладан, савдо тармоқларини кенг ривожлантириш кўзда тутилади, бунда асосий эътибор аҳолини кундалик моллар билан узлуксиз таъминлаб туришни ташкил этишга, шунингдек деҳқонларга ва чорвадорларга бевосита бригадаларда, дала шийпонларида, фермаларда ва яйловларда хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор берилиши лозим. Қишлоқда умумий овқатланишни янада ривожлантириш ва яхшилаш тадбирлари белгиланди. Съезд тайёрлаш ишларини тубдан яхшилаш, озиқ-овқат ва бошқа кенг истеъмол молларини ишлаб чиқаришни, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хом ашёни харид қилишни, доривор-техникавий ўсимликлар, ёввойи мевалар, резавор мевалар ва қўзиқоринлар тайёрлашни анча кенгайтириш зарурлигини кўрсатиб ўтди.

Съезд КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ кооперацияни, аввало РСФСР Ноқоратупроқ зонасидаги, Сибирь, Узоқ Шарқ ва Қозоғистон районларидаги кооперациянинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади.

Съезд Центросоюзнинг янги уставини ва матлубот жамияти (кооператив)нинг намунавий уставини якдиллик билан тасдиқлади.

Чет эл ва халқаро ташкилотлардан съезд номига кўпгина табрикномалар олинди. Бир қанча мамлакатлар делегацияларининг вакиллари табрик нутқи сўзладилар. Улар тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашда, жаҳон кооператорлари билан дўстона ва амалий алоқаларни ривожлантиришда совет кооперацияси катта роль ўйнаётганлигини таъкидладилар.

Делегатлар Центросоюз кенгашини, правлениесини ва ревизия комиссиясини сайладилар. А. А. Смирнов Центросоюз правлениесининг раиси қилиб, В. А. Гудин ревизия комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

Съезд делегатлари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига, ўрток Л. И. Брежневга йўллаган мактубида матлубот кооперациясининг ходимлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, план ва топшириқларни муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада қатнашиб, меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар, совет кишиларининг ўсган талаб-эҳтиёжларини тўларок қондириш, хизмат кўрсатиш маданиятини ҳар томонлама ошириш учун барча ишларни қиладилар, деб ваъда бердилар. (ТАСС).

КИНО ВА ТОМОШАБИН

СССР Кинематографиячилар союзи правлениесининг 15 ноябрь куни Москвада очилган пленуми кино санъатининг тарбиявий таъсирчанлигини янада ошириш мавзуига бағишланган.

СССР Кинематографиячилар союзи правлениесининг биринчи секретари Л. А. Кулиджанов ўз докладида бугунги кунда совет кино санъати ҳозирги замон қаҳрамонининг характерини тобора чуқур тадқиқ қилиш йўлидан бораётганлигини уқтириб ўтди.

Пленум қатнашчилари совет кино санъатининг арбоблари ўзларининг бутун куч ва талантларини совет халқининг қаҳрамонона зафарларини, социалистик жамиятни ривожлантириш проблемаларини ёрқин акс эттирадиган, ғоявий мухолифларимизни фош этадиган асарларни яратишга бағишлайдилар, деб ишонтирдилар.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро иштирок этди.

МЎЪЖИЗАЛАР МЎЪЖИЗАСИ

М. Горький китобни инсоният яратган барча мўъжизаларнинг мўъжизаси деб атади. Жаҳонда энг кўп ўқиётган мамлакатимизда китоб миллионларнинг муҳим зарурияти, жаҳон маданиятидан баҳраманд қилиш воситаси, уларнинг маънавий дунёсини шакллантириш манбаи бўлиб қолди. Китоб ҳаваскорлари билим ва тараққиёт рамзи бўлган, машъал ёритиб турган очилган китобни ўз эмблемаси қилиб олганликлари бежиз эмас.

Бу эмблема Москвадаги Союзлар уйининг Колонна залини безади: 15 ноябрь куни бу ерда китоб ҳаваскорлари Бутуниттифоқ кўнгилли жамиятининг II съезди очилди. Съезд делегатлари бўлган ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари, студентлар, мактаб ўқувчилари ўн миллион нафар китоб ташаббускорларининг вакилларидир.

Бутуниттифоқ китоб ҳаваскорлари Марказий правлениесининг раиси академик Е. М. Жуков доклад қилди.

Съезд ишида КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников иштирок этди.

(ТАСС мухбири).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ВЕНАДАГИ МУЗОКАРАЛАРДА

ВЕНА, 16 ноябрь. (ТАСС). Венадаги Хафбург саройида Марказий Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни ўзаро камайтириш тўғрисида олиб борилаётган музокаралар иштирокчиларининг 219-ёпиқ ялпи мажлиси бўлиб ўтди. Ғарб томонининг вакили журналистлар билан суҳбат қилиб, мажлисда нидерландлар делегациясининг бошлиғи элчи В. Я. де Фос сўзга чиққанлигини билдирди.

Ғарб вакилининг айтишича, элчи яна Венада музокараларнинг чўзилиб кетганлиги ва унда конкрет равишда келишиб олинмаётганлиги учун айбни социалистик мамлакатлар зиммасига қўйишга уриниб кўрган. У ўз нутқида гўё Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ўзларининг қуруқликдаги қўшинлари сонини камайтириб кўрсатдилар, деб даъво қилди.

ЧССР делегациясининг вакили ўз нутқида социалистик давлатлар музокараларни боши берк кўчадан чиқариш учун бир неча марта куч-ғайрат сарфлаганликларини айтди. Уларнинг 1978 йил 8 июндаги таклифлари самарали шартномани тузиш учун яхши негиз бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Ғарб томони социалистик мамлакатларнинг бу ташаббуси муҳим эканлигини эътироф этган ва уни табриклаб шу билан бирга қўшимча талабларни илгари сурган. Ғарб расмий рақамлар асосида эмас, балки Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар қўшинларининг сони тўғрисида оширилган маълумотлар асосида қуролли кучлар ва қурол-яроғларни ўзаро камайтириш учун курашмоқда. НАТО мамлакатлари делегациялари қуролли кучлар қисқартириладиган районда социалистик давлатларнинг қуруқликдаги қўшинлари сони гўё расмий рақамлардан кўра 150 минг киши кўп, деб даъво қилмоқда. Лекин бундай даъволар мутлақо асоссиздир ва Ғарб олти йилдан бери бу даъволарини бирон бир далил билан тушунтира олмаяпти ва исбот қилолмаяпти.

БУГУН — ХАЛҚАРО СТУДЕНТЛАР КУНИ

ТАТАРИСТОН АССР. В. И. Ульянов-Ленин номидаги Қозон давлат университетида тузилган интернационал дўстлик ва бирдамлик клуби муваффақиятли ишлаб турибди. Клуб аъзолари совет йигит-қизлари, шунингдек университетда ўқиётган ГДР ва Куба студентларидан ташкил топган. Дўстлик клуби конференциялар ўтказади, бирдамлик митинглари, сиёсий қўшиқлар конкурслари уюштиради.

Суратда: клуб советининг мажлиси. Уни чет эллик студентлар билан ишлаш секциясининг раҳбари — Борис Гришанин олиб бормоқда.

Ю. Набатов (ТАСС) фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ **БУХАРЕСТ.** Руминияда минглаб оилалар РКП XII съезди очилишини янги уйларда нишонламоқда. Қурувчилар съезд олди социалистик мусобақаси давомида уй-жой биноларини фойдаланишга топшириш юзасидан олган мажбуриятларини бажардилар.

19 ноябрда очиладиган РКП XII съезди ҳужжатлари лойиҳаларида уй-жой қурилишини янада ривожлантириш назарда тутилади.

▲ **БРЮССЕЛЬ.** Умумбельгия меҳнат федерацияси мамлакатдаги энг йирик касаба союз бирлашмаларидан биридир. Бу федерация маъмурларнинг ишчиларга қарши сиёсатини қатъий қоралади. Умумбельгия меҳнат федерациясининг бу ерда бўлиб ўтган навбатдан ташқари съездида меҳнаткашларнинг ҳуқуқлари учун курашни кучайтириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

▲ **ИСЛОМОБОД.** Покистон миллий бюджетининг атиги 3 проценти маориф эҳтиёжлари учун ажратилди, деб ёзади «Пакистан таймс» газетаси ўзининг редакцион мақоласида. (ТАСС).

ЭРОН—АМЕРИКА МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

ТЕҲРОН. (ТАСС). Бу ерда Эрон Ислом революцион Кенгашининг махсус мажлиси бўлди. Мажлисда ташқи сиёсат масалалари жумладан, Қўшма Штатлар билан муносабатлар кўриб чиқилди. Кенгаш Эроннинг осмон бўшлиғини Америка самолётлари учун беркитиб қўйиш ва Америка кемаларининг Эрон территориал сувларига киришини тақиқлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

Эрон ўзининг Америка банкларидаги ва шу банкларнинг Европа филиалларидаги 12 миллиард доллар пулини олиб, уларни Эрон билан дўстона муносабатлар боғлаб турган мамлакатларнинг банкларига ўтказишга қарор қилди.

Эрон ташқи ишлар министри вазифасини бажарувчи А. Бани Садр «Монд» газетасининг мухбири билан суҳбатда АҚШ Президентининг Эрон нефтини импорт қилишни тўхтатиш тўғрисидаги қарори «Эронга иқтисодий уруш эълон қилиш»дан бошқа нарса эмас, деди. Шу билан бирга у «Эроннинг нефтдан олинадиган даромадларсиз камида бир йилгача иш кўриш учун етарли маблағи бор», деб таъкидлади.

Нефтдан сиёсий қурол сифатида фойдаланишга ҳамиша қарши чиқиб келган АҚШ бу сафар ўзи Эрон ҳукуматига тазйиқ ўтказишга уриниб, шу усулни ишга солди, деди Эрон министри.

Мусулмон ва араб мамлакатлари, шу жумладан нефть чиқарувчи мамлакатлар, деди у, Эрон билан амалий бирдамлик кўрсатадилар. Гарчи Американинг ҳарбий аралашуви менга эҳтимолдан узоқ бўлиб туюлса ҳам, энди ҳар қандай тасодифни олдиндан истисно қила олмайман, деди пировардида А. Бани Садр. Америкалклар Эрон Ислом Республикасига қарши бевосита ёки бавосита агрессия қилишлари ҳам мумкин, улар дастлабки кунлардан бошлабоқ Эрон Ислом Республикаси белини букишга уринган эдилар. Аммо уларнинг мўлжаллари жуда янглишдир.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Оқ уй расмий вакилининг айтишича, Президент Ж. Картер «Эрондаги вазиятни синчиклаб кузатиб туриш» имкониятини олиш учун Пенсильвания штатига қилмоқчи бўлган сафарини қолдирди.

Оқ уйнинг вакили Ж. Картер Америка банкларида ва унинг чет эллардаги ҳамма бўлимларида сақланаётган Эроннинг жамики расмий авуарларини бермай туришни буюрганини эълон қилди. Оқ уй вакилининг таъкидлаб айтишича, бу фармойиш Эрон гражданларидан айрим кишиларнинг пулига нисбатан жорий этилмайди.

Оқ уйдаги матбуот конференциясида сўзга чиққан АҚШ молия министри У. Миллер бу чоралар шоҳнинг маблағларига ва унинг оилавий фондига дахл қилмаслигини аниқ-равшан уқтирди.

Америка ахборот агентликларининг хабар қилишича, Эроннинг Америка банкларидаги 12 миллиард долларни қайтариб олиш тўғрисидаги қарори халқаро валюта бозорларида саросима бошланишига сабаб бўлди. Лондон, Брюссель, Франкфурт-Майн биржаларида Америка долларининг баҳоси пасая бошлади.

Давлат департаменти вакилининг маълум қилишича, Вашингтон эрониларнинг ҳозир АҚШда турган собиқ Эрон шоҳини бериш тўғрисидаги талабларини бажармоқчи эмас.

Вакиллар палатаси Эронга Американинг ҳар қандай ҳарбий ва иқтисодий ёрдам беришини тўхтатишга қарор қилди. Ҳозирги пайтда Эрон Америкадан ёрдам олувчи мамлакат эмаслиги сабабли бу қарор шунчаки рамзий характерда бўлса ҳам, аммо у АҚШда ҳукм сураётган кайфиятдан далолат беради, деб уқтиради матбуот.

Шу жиҳатдан олганда, АҚШ Юстиция министри Б. Сивилеттининг фармойиши ҳам диққатга сазовордир. У АҚШда таълим олаётган барча эронлик студентларга 30 кун муддат ичида иммиграция маъмурлари ҳузурига келишни ва кимлигидан далолат берувчи ҳужжатни, машғулотларга қатнаётганини исботлашни, ўқув юрти маъмуриятининг фикрини тақдим этишни буюрди. Уларнинг бармоқ излари ҳам қоғозга тушириб олинади. Ҳужжатлар юстиция министрининг талабларига озгина «номувофиқ» бўлса ҳам, эронлик студентлар мамлакатдан чиқариб юборилади.

ҲАДДАД ҲАДДАН ОШМОҚДА

Энг кейинги маълумотларга қараганда, Ливаннинг жанубидаги аҳвол ҳамон жиддийлигича қолмоқда. Ливан мамлакатининг жанубий қисмидаги уруш ҳаракатларининг кучайиши жаҳон жамоатчилигини жиддий ташвишга солмоқда. Исроил қуроли билан тиш-тирноғигача қуролланган Ҳаддад бошлиқ каллакесарларнинг қишлоқ ва шаҳарларни тўхтовсиз ўққа тутиб туриши натижасида кейинги кунларнинг ўзидаёқ 250 минг киши Ливаннинг жанубидан қочиб кетганлар ва мамлакатнинг бошқа районларида бошпана топишга мажбур бўлганлар.

Жанубий Ливанни тўхтовсиз тўпга тутиш ва ракеталар ёғдириш натижасида 5 мингдан ортиқ уйлар вайрон қилинди. Мингдан ортиқ киши ҳалок бўлди. 3 мингдан ортиқ киши оғир жароҳатланди. Тель-Авив ва унинг Ливандаги малайи Ҳаддад шайкаларига мансуб сепаратчиларнинг тўхтовсиз давом этаётган қуролли иғволари Ливан жанубида ва бутун Ливанда кескинликни анча кучайтирмоқда.

Ливаннинг собиқ президенти С. Франьже Тель-Авивга ҳарбий ва иқтисодий ёрдам бераётган Қўшма Штатлар ўз иттифоқчисининг ҳаракатлари учун тамомила жавобгардир, деб алоҳида огоҳлантирган эди. Ҳаддад ва сепаратчилар Исроилнинг мадади билан Ливан мустақиллигига путур етказиш ҳамда фаластинлик ватанпарварларни бутунлай йўқ қилиш, Ливан жанубида Исроил ҳарбийлари учун плацдарм вужудга келтиришга интилмоқдалар. Ҳаддад шайкалари Клея, Бургуз, Хасабия, Набатия, Бейтяхун қишлоқларига қуролли ҳужум қилиб, уй-жойларни вайрон қилдилар. Ҳатто бу қора кучлар Ал-Контар районидаги Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қарашли бўлган қуролли кучларга ҳам ҳужум қилдилар.

Исроил ҳарбийларининг ёрдами билан Ливан жанубидаги ўнг христиан кучларнинг бошлиқларидан бири, хоинликда ном чиқарган майор С. Ҳаддад ўзича алоҳида давлат тузишгача бориб етди. Ҳозир Ҳаддад шайкалари назорат қилиб турган майдоннинг узунлиги 60, кенглиги 15 километрдан ошмайди. Лекин Исроил ҳарбийлари Ҳаддад қўғирчоқ ҳукумати турган жойни ўзларининг стратегик аҳамиятга эга бўлган ҳарбий базасига айлантириб юбордилар.

Шуни алоҳида эслатиш лозимки, агар Исроил ҳарбийларининг ёрдами бўлмаса бу қўғирчоқ «ҳукумат» бир минут ҳам яшай олмайди. Исроил ҳарбийлари Ҳаддад шайкалари ёрдами билан мамлакатнинг ичкари томонларига бостириб киришга зўр бериб интилмоқдалар. Исроил ҳарбийларининг фаластинликлар лагерларига ҳужум қилиш, Ливанни бўлиб ташлашдан иборат асосий мақсадлари йўлида Ҳаддад таянч нуқта ролини ўйнамоқда.

Байрутдаги ўнг кучларнинг раҳбарлари Ҳаддад шайкаларини ёқлашлари бежиз эмас. Чунки Ҳаддад ўз жиноий ҳаракатларида Ливан ва Исроилдаги ички реакцион кучларга таяниб иш кўрмоқда. У ҳатто Исроил ҳарбийлари ва Миср билан биргаликда Пентагон учун ҳарбий базалар вужудга келтиришга кўмаклашмоқда.

Ҳа, Америка империализмга суянган ҳолда Ливанда қонли жиноятлар қилаётган Ҳаддад ҳаддидан ошмоқда. Унинг ёвуз ҳаракатлари билан Яқин Шарқдаги танглик баттар кескинлашиб бормоқда.

А. ОМИЛОВ.

Совет Ўзбекистони. Редакция почтасидан

«Партия, совет ва хўжалик органлари меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлаш соҳасида белгиланган тартибни бузадиган, уларни кўриб чиқишга расмиятчилик билан бюрократларча ёндашадиган мансабдор шахсларга нисбатан қаттиқ жазо чораларини кўрсинлар».

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАТЛАРИ БИЛАН ИШЛАШНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИДАН).

Бахтимиз учун курашганлар

ФИДОЙИЛАРДАН БИРИ

Чуст шаҳар ўлкани ўрганиш музейидаги бахтимиз учун курашганлар ҳаётини акс эттирувчи экспонатлар ёнига минг биринчи материал қўйилди. Бу Чустда ҳамда Ўрта Осиё республикаларида ёш Советлар мамлакатини мустаҳкамлаш учун олиб борилган жангларда актив қатнашган, колхозлаштиришнинг фаол иштирокчиси, жонкуяр раҳбар Аюбжон Қориев ҳақидаги материал ва фотосуратлар эди.

Аюбжон Қориев айни йигитлик чоғида Октябрь революцияси берган бахтни қўриқлашга муяссар бўлди. Отаси Иброҳимқори косиблик қилиб, оилани боқарди. У ўғлига хат-савод ўргатди. 1918 йилда Аюбжон қизил милицияга қўлидан келганча ёрдам берди. Сўнг Наманган гарнизонига хизматга ўтди. Шу-шу унинг ҳарбий ҳаёти бошланди. Жуда кўп жангларда қатнашди.

Чустда босмачиликни тугатишда актив қатнашган Йўлдош «отряд» Бойматов ҳаётлик вақтида менга бир воқеани ҳикоя қилган эди.

Бойматов бошлиқ отряд Омонполвон тўдаларидан бир группасини Чустдан қувиб, Учқўрғон томон борарди. Худди шу маҳалда Наманган гарнизонидан Аюбжон ака бошлиқ группа Учқўрғонга разведкага бормоқда эди. Қочиб бораётган тўда Норин дарёси ёқалаб, тоғ томон интиларди. Бойматов отряди ҳалқа ичида қолади. Шунда Аюбжон Қориев қоронғи тушгач, дарёдан кечиб, изига қайтади. Жуда қийинчилик билан гарнизонга хабар қилади. Етиб келган кучлар қуршовда қолган отрядни озод қилади.

Аюбжон Қориев Фрунзе қўмондонлигидаги армия билан бирга Каспий бўйларида, Помир тоғларида босмачиларнинг сўнгги тўдалари қолгунча кураш олиб борди. Помирдаги совуқ, очлик, тенг бўлмаган кучлар билан олишув кўпчилик қизил гвардиячилар қатори А. Қориевнинг ҳам саломатлигига катта таъсир кўрсатди.

Босмачилик тугатилгач, у коллективлаштиришда актив иштирок этди. Ана шу йилларда қаерга юборилмасин, қайси лавозимга ишга тайинланмасин ҳалоллик билан меҳнат қилди.

Аюбжон Қориев 1930-33 йилларда Чуст шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимига мудирлик қилади.

Ана шу йили у Фарғона водийси соғлиқни сақлаш бўлими мудирларининг I-съездида қатнашади. Сув хўжалиги ишлари билан шуғулланди. Аввал Ғовасойда давлат мироби, сўнг Шимолий Фарғона каналида ишлади.

1942 йилда у район ҳарбий комиссариатидан фронтга жўнатишларини илтимос қилди. Бироқ медицина комиссияси унинг саломатлиги яхши эмаслиги учун фронтга боришга рухсат этмайди. Унинг душманга қарши жанги фронт орқасида — Омскдаги темир-бетон заводида бошланди. Бу ерда уни русчани яхши билгани учун бригадир қилиб тайинлашади. У бир ўзи уч кишининг нормасини бажарарди.

Меҳнат фронтидан қайтгач, у 1957 йилгача, умрининг охиригача Чуст шаҳар коммунал хўжалик бўлимида ишлади. Шаҳар ободончилиги учун астойдил меҳнат қилди.

Чустда биринчи қизил гвардиячи бўлган, буюк қўмондон Фрунзе билан бир сафда жангларда иштирок этган Аюбжон Қориевнинг Олимжон исмли фарзанди аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасида дурадгор бўлиб ишламоқда. Рауфжон ва Раҳимжонлар шофёрлик касбини эгаллаганлар. Қизи Орифа шаҳардаги педагогика билим юртида чет тилидан дарс бераётир.

Аюбжон ака Қориев ҳақида шаҳарнинг кўплаб ветеранлари, партия, комсомол ва совет ишларида фаол ишлаб, пенсияга чиққан Абдураҳим ака Ҳамдамов, Мамажон ака Отабоев, Маҳмуджон Шодиев, Абдулла Бегматов, Меҳрихон Алихўжаева, Мастура Эрматовалар тўлқинланиб ҳикоя қилишади. Унинг содиқ революционер, меҳнаткаш инсон, меҳрибон раҳбар эканлигини такрор-такрор таъкидлашади.

М. МУҲСИНОВ,
Чуст район партия комитетининг бўлим мудири.

БЕШ ЙИЛЛИКДАН ЎЗГАНЛАР

«Андижанирстрой» нинг Қўрғонтепа кўчма колоннаси коллективи 11 миллион 306 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, ўнинчи беш йилликка мўлжалланган топшириқни ортиғи билан бажарди.

Илғор коллектив Қўрғонтепа районида 2052 гектар ерни капитал планировкадан чиқарди. Қурувчилар Шаҳрихонсойнинг реконструкция қилинишида ҳам актив иш олиб боришяпти.

Коллектив аъзолари йил охиригача яна 550 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз беришди.

О. АБДУРАҲМОНОВ.
Андижон области.

МАҲСУЛОТ ШУҲРАТИ

Камалакдай товланувчи Бухоро қоракўл терисининг таърифи ва тавсифига сўз топиш қийин. Дунёнинг ҳамма ерида бу олтинранг териларга ҳавас билан боқадилар. У жаҳон бозорида, кўпчилик ярмарка ва кўргазмаларда юксак баҳога сазовор бўлиб келаётир. Яқинда Ленинград шаҳрида ўтказилган 82-аукционда иштирок этган юздан зиёд хорижий мамлакатларнинг вакиллари Бухоро қоракўлига, айниқса, олтин ва кумуш рангли сур териларга юқори баҳо бердилар.

Ана шу қимматбаҳо териларни дастлабки қайта ишлашдан ўтказиб, истеъмолчиларга етказиб берувчи Бухоро шаҳридаги қоракўл тери ошлаш заводида терининг сифатини янада ошириш учун қизғин кураш олиб борилмоқда.

Зарбдор йилда заводда меҳнат унумдорлиги анча ошди. Маҳсулот таннархи арзонлашиб, планга нисбатан бир неча минг сўм кўп фойда кўрилди.

Р. РЎЗИЕВ,
Бухоро шаҳри.

Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхозида «Шашмақом» бадиий ҳаваскорлик тўгараги ташкил қилинди. Ёш санъаткорлар рангба-ранг ўзбек халқ қўшиқларини маҳорат билан ижро этиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлишмоқда.

Р. САИДОВ фотоси.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

АЙТСАМ ТИЛИМ, АЙТМАСАМ ДИЛИМ...

Пастдарғом районидаги Ленин номли совхозда пахтачилик илмини пухта биладиган деҳқонлар оз эмас. Совхоз пахтакорлари 1893 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтариш ва давлатга 7000 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. 80 процент ҳосил машиналар ёрдамида йиғиштириб олинади.

Халқимизда «Яхши дам — меҳнатга ҳамдам», деган нақл бор. Очиғини айтганда, совхозда бу нақлга тўла амал қилиняпти, деб бўлмайди. Совхознинг Сулаймон Муҳаммадиев бошлиқ 5-бўлимига қарашли 23-бригада дала шийпонида ёш болали оналарга шароит яратиб берилмаган. Бригада аъзоларининг ишдан сўнг, туш пайтлари дам олишлари учун жиҳозлар етишмайди. Борлари ҳам эскириб қолган. Тўшалган кигиз ва шолчалар кир-чир. Шийпон атрофида ҳар хил чиқиндилар уюлиб ётибди. Шийпонда кўчма кутубхона, қизил бурчак, шахмат-шашка, радио, телевизор йўқ.

Бундан ташқари, жанговар варақа ва деворий газетада бригада илғорлари иши, пахта теримининг бориши мунтазам ёритиб борилмаётир.

Совхоз партия ташкилотининг секретари Р. Тўраев ва ишчилар комитетининг раиси Ш. Раимқуловлар юқоридаги нуқсонларни тугатишга бефарқ қарамоқдалар. Айтса тил, айтмаса дил куйдиган ана шундай камчиликлар хўжаликнинг 11-бригадаси ва 21-бригадаларида ҳам учрайди. Бу ерда ҳам болали оналар учун беланчаклар етишмайди. Мавсумий ясли ўйинчоқлар билан таъминланмаган. Ёш болаларга сут ва сут маҳсулотлари, ҳар хил ширинликлар ўз вақтида етказиб берилмаяпти. Шийпон санитария-гигиена қоидаларига жавоб бермайди.

Совхоз маъмурияти ушбу танқиддан тўғри хулоса чиқариб, дала шийпонларига эътиборни янада кучайтирадн деган умиддамиз.

М. ҚУЧҚОРОВ.

Ёшлар камолоти

ИХЛОС

Зиёвиддин ҳар куни ишга эрта келади. Шунга одатланган. Завод ҳовлисида Миржалол акага дуч келди. Ҳол-аҳвол сўрашишгач, Зиёвиддин кўнглидагини айтди:

— Ўзингизга маълум, уста, йиғилишларда чанг тозалагичлар ҳақида гап бўлади. Айниқса, заводимиз атрофида истиқомат қилаётганларнинг эътирозлари мени ўйлантириб қўйяпти.

— Тушунарли, гап тозалагичларни такомиллаштириш, янги чанг сўргичлар яратиш устида кетяпти-да!

— Худди шундай...

Шу куни улар кечгача бирга ишлашди. Кечга яқин бош инженер О. Ҳожиев ҳам ёрдамга келди. Ҳамфикр, ҳамжиҳатлилик ўз самарасини берди. Заводда реконструкция ишлари қизиб кетди. Завод ишчилари ўзлари ясаган ускуналарни синаб кўришди. Чанг тозалагич жуда яхши ишлади.

— Қирқ йилдан бери заводдаман, — деди Миржалол Мирғиёсов, — бугун фарзандларим, қариндош-уруғларимдан ўн беш ишчи заводда, унинг камолоти, шарафи учун курашмоқда.

Зиёвиддин тўлқинланиб кетди, эгаллаётган касбига ихлоси янада ортди. Ўша куни ярим тунгача ухлайолмади: Миржалол акани партияга ихлоси, садоқати, коллективга меҳри шогирд қалбини ҳаяжонга солган эди. Эртасига завод партия комитетига у ариза билан кириб келди.

Коммунистлар йиғилишида тўпланганлар кейинги олти йилда Зиёвиддин Ризаев қўли билан яратилган ускуна ва деталларга, комсомол аъзоси сифатида амалга оширган қатор ишларига, халқ контроли группасидаги фаолиятига яхши баҳо бердилар. Ҳамма бир овоздан илғор токарь З. Ризаевни партия аъзолигига кандидатликка қабул қилди.

Ана шундай ишчилар Намангандаги 3/4-пахта тозалаш заводида кўпчиликни ташкил қилади. Улуғвор ўнинчи беш йиллик маррасидан ўзиб ишлаётган 12 нафар ишчининг партия аъзолигига қабул қилишни сўраб берган аризалари кўриб чиқилганда бу фикрлар яна тасдиқланди.

— Биз ҳар жиҳатдан баркамол ёшлар ҳисобига партия ташкилотимиз аъзолари сафини оширяпмиз, — деди Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор, завод марказий лабораториясининг бош селекционери, партия комитетининг секретари Н. А. Ким.

Ёшларни партия сафига тайёрлашда Улуғ Ватан уруши қатнашчиси М. Мирғиёсов, А. Ғаниев, В. Кинелов каби меҳнат илғорлари яхши ёрдам беришаётир. Айниқса, улар ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини изчиллик билан амалга оширишга ҳаракат қилишмоқда. Бу байроқдор коллективнинг ҳар соҳада илғор бўлишини таъминламоқда.

Т. СУЛАЙМОНОВ.

МУАММО, ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР

ҚИММАТЛИ ХОМ АШЁ

Жонажон республикамиз замини турли-туман минерал хом ашёлар қатори оққумларга ҳам бойдир. Маълумки, оққумлар табиатда кам учрайдиган фойдали қазилмалардан бири. Айниқса, улар таркибидаги дала шпатлари ёки кварцли, дала шпатли қумлар камёбдир. Умуман олганда, улар халқ хўжалигининг элликдан ортиқ соҳасида, ойна, биллур, юқори вольтли изоляторлар олишда, оғир саноатда қолип ясашда, абразив ишлаш саноатида кенг қўлланилади. Кези келганда шуни таъкидлаш керакки, республикамизнинг кварцли ва дала шпатига муҳтож ўн бешга яқин саноат корхонаси бу қумларни Иттифоқимизнинг узоқ жойларидан ташиб келтирмоқда.

Хўш, Ўзбекистондаги оққумлар ҳар тарафлама ўрганилганми? Маҳаллий оққумлардан фойдаланиш самарадорлиги қандай?

Ўзбекистон ва унга чегарадош ерлардаги оққумлар 1931—1973 йиллар давомида қидириб топилди ва ҳар тарафлама текширилди. Кўпгина ижобий натижалар олинди. Шулар орасида 1931—1933 йилларда очилган Майск (Тошкент области), Сулукта (Ўш области) конларини, 1955 йили Томди посёлкасининг шимоли-шарқида жойлашган Кугаяз кони ва 1960 йили Марказий Қизилқумда Қулатой оққум конларининг кашф этилиши республикамиз оққум конларига бой эканлигидан далолат беради. Шулар асосида 1961—1973 йиллар давомида Ўзбекистон ССР Геология министрлиги «Тошкентгеология» бирлашмасига қарашли «Химгеолнеруд» экспедицияси кенг кўламдаги ишларни қизитиб юборди. Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашёлари институти томонидан бажарилган ишлар ҳам Ўзбекистон оққумларидан юқори сифатли биллур олиш имкониятлари борлигини исботлади.

Ҳозирги пайтда республикамиздаги илмий-текшириш институтлари ва ишлаб чиқариш корхоналари турли геологик экспедициялар билан ҳамкорликда тўқсон олтита оққум конини ўргандилар ва харитага туширдилар. Шулардан ўн бештаси тўла-тўкис текширилди ва саноат аҳамиятига молик бўлган запаслари ўлчанди. Умуман олганда, республикамиз оққум запаси жиҳатидан СССРда биринчи ўринда туради. Лекин республикамиздаги айрим жойларда қалинлиги эллик метрга етадиган ўнлаб оққум конлари ҳамон тўла-тўкис ўзлаштирилгани йўқ.

Тўқсон олтита кондан фақат иккитагина кон — Майск ва Кармана қум конлари маҳсулот бермоқда. Майск маҳсулоти асосида Чирчиқ ойна саноати ишлаб турибди. Бухоро областидаги Кармана қум кони фақат қурилиш эҳтиёжлари учунгина ишлатилмоқда. Бу табиий минерал хом ашёларни муҳофаза қилиш қонунига хилофдир. Зеро, Кармана конидек конлар кам учрайди. Бу ерда соф дала шпатининг миқдори 35 процентга етади. Уни қум таркибидан оддийгина ва арзон саралаш йўли билан ажратиб олиш усуллари олимлар томонидан ишлаб чиқилган. Лекин бу масалага етарли эътибор берилмаётир.

Джерой кварцли оққум кони Бухоро областининг Томди посёлкасидан нарироқда жойлашган. Бу кон қуми юқори навли ҳисобланади, таркибида кремний оксиди 98 процент, «зарарли» темир оксиди 0,1 процентни ташкил этади. САИГИМС томонидан ўтказилган саралаш усуллари юқори натижа берди. Бу қумлардан фақат ойна саноатидагина эмас, балки пўлат қуйишда, электр печларида, электротехник чинни олишда ҳам фойдаланилса бўлар экан. Агар Джерой карьеридан ҳар йили 200 минг тонна қум қазиб олинса, унинг бир тоннаси 3 сўм 43 тийинга тушар экан. Ваҳолонки, Челябинскдан келтирилаётган оққум 10 сўмни, Ульяновск областидан олинаётгани эса 14 сўмни ташкил этади.

Джерой қум конини ўзлаштириш Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига топширилган, лекин уни ўзлаштириш ҳамон пайсалга солинмоқда.

Кармана кварцли ва дала шпатли конининг қалинлиги ўн беш метр, узунлиги йигирма беш километрдан ошади. Афсуски, у қурилиш қуми сифатида сувоққа ва бетонга ишлатилмоқда.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, Джерой ва Кармана конларига эътибор янада кучайтирилса мақсадга мувофиқ бўларди. Ўзбекистонда керамика, ойна ва биллур саноатини узлуксиз ривожлантириб бориш ана шу конларни бевосита ўзлаштиришга боғлиқ.

С. ҒОФИРЖОНОВ,
«Химгеолнеруд» экспедициясининг бошлиғи.
М. ЗОКИРОВ,
геология-минералогия фанлари доктори.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«БУХОРО БОЗОРЛАРИНИ КЕЗГАНДА»

Шундай сарлавҳа билан босилган (газетамизнинг шу йил 4 август сони) танқидий мақолада Бухородаги бир қатор бозорларда санитария хизмати яхши ташкил этилмагани, бозорларни сув, зарур асбоб-ускуналар билан таъминлаш, канализация масалаларига етарли эътибор берилмаётгани каби фактлар очиб ташланган эди.

БУХОРО ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ САВДО БОШҚАРМАСИ ана шу мақола юзасидан редакцияга шундай мазмунда жавоб йўллаган: мақола савдо бошқармаси кенгашида муҳокама қилинди. Санитария талабларига совуққонлик билан қараганлиги учун Бухоро шаҳар Тўқимачилик районидаги колхозлар дўконлари директори Х. Турсуновга ва Когондаги колхоз дўкони директори Р. И. Волошинга маъмурий чора кўрилди.

Савдо бошқармаси буйруғига кўра, номлари қайд этилган дўконлар раҳбарларига санитария ҳолатини ва объектлар қурилишини тезлаштириш юзасидан аниқ кўрсатмалар берилди.

Ҳозирги вақтда Тўқимачилик районидаги колхозлар дўконида зарур ремонт ишлари тугалланди ва бозор территориясининг санитария ҳолати яхшиланди. Коғон районидаги объектлар қурилишини тезлаштириш юзасидан тегишли тадбирлар белгиланди ва бозор территорияси ободонлаштирилди.

«ИЗЛАР БОСИЛДИ»

Газетанинг шу йил 9 сентябрь сонида ана шундай сарлавҳа остида босилган фельетонда Гулистон шаҳар савдо бўлимининг баъзи ходимлари қаллоблик йўлига ўтиб, 166 минг сўмлик камоматга йўл қўйгани каби фактлар ва бошқа жиноий ишлари фош этилган эди.

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПРОКУРАТУРАСИдан редакцияга шундай жавоб келди: текширишда шу нарса аниқландики, Гулистон шаҳар савдоси бўлимининг 30-магазин мудири М. Давидов мунтазам равишда хизмат вазифасини суиистеъмол қилган ва давлат маблағини ўзлаштириб келган.

М. Давидов Гулистон шаҳар савдоси бўлимига ишга кираётганда аввал судланганини яширган, савдо бўлими директорцияси эса унинг аввалги фаолиятини текшириб кўрмаган.

Фельетон босилиб чиқиши муносабати билан область прокуратураси Гулистон шаҳар прокуратурасига фельетонда баён этилган фактларни қўшимча текшириб чиқиш вазифасини топширди.

ОДАМЛАР ОРАСИДА

ЛАВҲА

Қурувчиларнинг умумий йиғилиши қизиб борарди. Четроқда соқоллари ўсиб кетган ўрта ёшлардаги киши бошини қуйи солиб ўтирибди. У сўзга чиққанларнинг кўзига тик қарай олмасди. Кейинги пайтларда биринчи разрядли ғишт терувчи Хуррам Маҳмудовга бир нарса бўлди. Ўзини одамлардан четга олади. Гап сўрасанг, бир ижирғаниб «ҳа» ё «йўқ» дебгина жавоб беради. Авваллари ҳамма вақт хушчақчақ, ҳаракатчан юрадиган одамнинг энди қовоғидан қор ёғилади. Ишга ҳам ичиб келадиган одат чиқарди. Ҳаммасидан ҳам Маҳмудовнинг кечаги қилиғи ошиб тушди. Ишга яна ширакайф келган экан, колонна бошлиғи «Бор, дамингни олиб кел, эртага гаплашамиз» деди-ю, балога қолди, Хуррам у билан ёқалашиб кетай деди...

— Хуррам манмансираб кетди, — деди навбатдаги нотиқ, — телевизор ва газеталарда сурати кўринди-ю, бурни кўтарилиб кетди. Билиб қўй, оғайни, бошинг осмонда бўлса ҳам оёғинг ерда туради. Унутма шуни.

— Одамларнинг меҳри дарё бўлса, нафрати денгиз, — деди одатда жим юрадиган диспетчер Маша хола. — Хуррамжон авваллари яхши йигит эди. Эндичи?

Ҳамма колонна бошлиғи билан қурилишдаги энг баобрў одам Самиддин ака Хурбоевнинг фикрига қараб қолган эди. Колонна бошлиғи нима демоқчи эканлиги кўзидан шундайгина билиниб турарди. «Ишдан бўшатиш керак. Қачонгача у билан ади-бади айтишиб юрамиз?».

Аммо Самиддин ака-чи? Хуррам унинг ҳам обрўсини бир пул қилмадими кеча? С. Хурбоев — Улуғ Ватан урушининг ветерани. Жангдаги қаҳрамонлиги учун Қизил Юлдуз ордени билан тақдирланган. Қурилишда ҳамма уни «ота» деб ҳурмат қилади.

— Мен Хуррамни оқламоқчи эмасман, — деди у, — Унинг гуноҳлари кўп. Аммо нега бир вақтлар ишда илғор, ҳамма ҳавас қилса арзийдиган ишчи шу аҳволга тушиб қолди? Сабабини тузукроқ ўйлаб кўрдикми? Бу ерда ўртоқлар Хуррамнинг манмансираб кетганини айтишди. Аммо гап бошқа нарсада, бутунлай бошқа нарсада...

Сўнгра ота бир воқеани гапириб берди. Хуррам жеркиб ташлаган куннинг эртасига ота унинг ҳовлисига борибди. Қўни-қўшнилари, таниш-билишлари билан учрашибди. Маҳалла комитетида бўлиб, қуйидагиларни аниқлабди:

Хуррам Маҳмудовнинг оиласида кейинги пайтда тез-тез жанжал бўлиб турар, эр-хотин ўртасида арзимаган сабаблар туфайли келишмовчиликлар чиқар экан. Маҳалла комитети ҳам тез-тез уларнинг жанжалига аралашадиган бўлиб қолибди. Уйдаги ғалваларлан безиган катта қизи шаҳарга бориб, ўқишга киролмагач, ўша ерда қолиб кетибди. Кичик ўғли безорилик қилганлиги учун икки-уч марта милицияга тушиб чиқибди.

— Иқрор бўлайлик, ўртоқлар, бунда бизнинг ҳам озми-кўпми айбимиз бор, — давом этди ота, — коллективимиз аъзосининг шахсий ҳаёти билан қизиқмадик. Хуррам ҳақида биринчи ташвишли сигнал тушиши билан бонг урмаганмиз. Сўнгра у Хуррамга юзланди:

— Сен ҳам ўзингни четга тортиб, ўчингни ароқдан олиб юргунча мундоқ келиб, юрагингни ёзмайсанми бизга? Қўлимиздан келган ёрдамимизни бермаймизми?

Умумий йиғилиш Х. Маҳмудовга сўнгги огоҳлантириш билан қаттиқ ҳайфсан эълон қилди. Ўша куни кечқурунок Маша хола бошлиқ активлар Хуррамлар яшайдиган кварталга йўл олди.

... Бу воқеа бир йил аввал юз берган эди. Ўша қурувчилар йиғилишида мен тасодифан қатнашиб қолган эдим. Яқинда хизмат юзасидан яна шу 6-механизациялашган кўчма колоннада бўлиб, Х. Маҳмудов ҳақида суриштирдик:

— Яхши, жуда яхши, — дейишди у ердагилар. — Яна илғорлар сафидан ўрин олган. Оиласи мустаҳкамланиб кетди.

Бошлиқ деразага ишора қилди. Ланг очиқ даразадан колонна «Ҳурмат тахтаси», биринчи қаторда эса Хуррам Маҳмудовнинг катта, жилмайиб турган сурати кўзга ташланиб турарди.

Яқинда бир китобда буюк немис ёзувчиси Гётенинг ажойиб сўзларини ўқиган эдим. «Киши ёлғиз ўзи қолгани жуда ёмон, — деб ёзган эди у. — Унинг бирон нарсага эришиши учун унга албатта, одамларнинг кўмаги ва маънавий ёрдами керак».

Бу сўзлар бизга яна бир бор ўша қурилиш ташкилоти ва ундаги ғамхўр кишиларни, яна қайтадан обрў-эътибор топган, ишлаб чиқариш машъали бўлиб қолган Хуррам Маҳмудовни эслатди.

Қ. СОБИРОВ.
Комсомолобод райони.

ЯШАРАЁТГАН ПОСЁЛКА

Норин районидаги Норинкапа қишлоғи йилдан-йилга кўркамлашиб, шаҳар тусига кириб бормоқда. Қишлоқнинг «Ленинград» участкасида бўш план асосида янги посёлка вужудга келяпти.

«Октябрь» колхозининг бу марказий посёлкасида меҳнаткашлар учун барча қулайликлар яратилмоқда. 624 ўринли мактаб биноси, касалхона ва амбулатория, туғруқхона, дорихона, ҳаммом, тўрт юз ўринли клуб, маиший хизмат кўрсатиш комбинати, савдо-сотиқ магазинлари қад ростлаяпти. Эски хуторларда яшаган олтмишдан ортиқ колхозчи оиласи ҳамма қулайликларга эга бўлган янги уйларга кўчиб ўтиб, ҳовли тўйлари ўтказишди. Посёлка қурилишига 34-колхозлараро кўчма колоннанинг қўли гул бунёдкорлари катта ҳисса қўшмоқдалар.

В. УСМОНОВ,
пенсионер.

Газетхон танқид қилади

ОРОМГОҲ ТАШВИШЛАРИ

Фарғона область Олтиариқ районининг Қизилтепа массивида меҳнат ва уруш ветеранлари республика санаторийси ишга тушганлиги совет кишилари ҳақидаги ғамхўрликнинг яна бир ёрқин намунаси бўлди. Икки юз кишига мўлжалланган бу шифохона қўш қаватли типовой бинога эга. Палаталар марказий санаторийларники сингари икки кишилик бўлиб, совуқ ва иссиқ сув билан таъминланган. Ҳар бир қаватда дам олиш заллари мавжуд, шахмат-шашка, бильярд ўйнаш ёки ўқиш учун махсус хоналар ажратилган. Санаторий ишга тушганидан бери саккиз юздан ортиқ меҳнат ва уруш ветеранлари ҳордиқ чиқаришди.

Афсуски, давлатнинг кўплаб маблағи ҳисобига бунёд этилган бу даргоҳда жиддий камчиликлар мавжуд. Аввало, санаторийда кадрлар масаласи, айниқса, медицина ходимлари муаммоси тўла ҳал этилмаган. 170-180 киши дам олаётган шифохонада атиги иккитагина врач ишламоқда. Оқибатда дам олувчилар рўйхатга олиниб, врач кўригидан ўтказилади-да 24 кун мобайнида амалда назоратсиз қолдирилади. Асосий шифо манбаи бўлган минерал сув кимга қандай таъсир кўрсатмоқда — бу билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Бунинг устига, ошқозон-ичак ва бод касалликлари учун шифобахш минерал суви манбаи санаторийдан бир километр нарида — область физиотерапия касалхонаси ҳузурида. Дам олувчиларни ваннага олиб бориш, истеъмол учун сув келтириш учун махсус автомашина ажратилган бўлса-да, транспорт хизмати тартибга солинмаган. Сув вақтида олиб келинмайди, ветеранлар кўпинча ваннага пиёда қатнайдилар.

Бош врач З. Мингалиев қурилишнинг иккинчи навбати билан бутунлай банд шекилли, дам олувчиларни қабул қилмайди. Хўжалик ишлари ўлда-жўлда. Янги экилган чинор, арча кўчатлари қуриб қоляпти, водопровод суви кечалари тўхтатиб қўйилади. Тозалик ва гигиена ишлари устидан назорат ўрнатилмаган.

Олтиариқ район матлубот жамияти, район маиший хизмат кўрсатиш комбинати раҳбарлари дам олувчиларга хизмат кўрсатишга дурустроқ аҳамият бермаётирлар. Умумий овқатланиш бўлими номига чойхона, маиший комбинат эса сартарошхона очиб қўйган, холос. Бундан икки-уч ой илгари келтирилган савдо дўкончаси ҳалигача ишга туширилмаган. Шу сабабли дам олувчилар арзимаган нарса учун уч километр йўл юриб «Октябрь 60 йиллиги» совхози марказига борадилар.

Медицина кадрлари масаласи ҳал этилиб, юқоридаги камчиликлар бартараф қилинса, бу санаторий, келажакда республика ветеранларининг чинакам оромгоҳи бўлиб қолиши шубҳасиз.

И. АЛИЕВ,
Р. РАҲМОНОВ.

МАДАНИЯТ АРБОБЛАРИ

ҲАЁТДАГИ ҚЎШИҚ

«Халқ характери қўшиқ ва рақсда ҳамма нарсадан кўра кўпроқ ёрқин намоён бўлади», — ёзувчи Александр Фадеевнинг бу сўзлари ажойиб совет актрисаси Тамарахоним санъатига жуда-жуда яқин келади. 1925 йилдаёқ Парижда берган концертида озод халқ санъати нақадар гуллаб-яшнаяжагини биринчилардан бўлиб бутун оламга намойиш қилган эди.

— Кўргазмада қадимги ўзбек қўшиқларини нақадар қизиқиб тинглаётганликларини кузатарканман, одамлар бизлар ижро этган нафис халқ рақсларини, миллий кийимлар ва тақинчоқларимизни томоша қилиб лол қолганликларини кўриб санъат ҳамма нарсадан кўра кўпроқ кишиларни бир-бирига яқинлаштиришга қодир эканлигига янада қаттиқ ишонч ҳосил қилган эдим, — дейди Тамарахоним. — Музика тили, қўшиқ, рақс тили ҳаммага етиб боради. Актриса учун халқ характерини очиб беришдан кўра ҳам олижанаброқ вазифа йўқ эканлигини ўшанда мен тушуниб олган эдим.

1935 йилда Лондонда бўлиб ўтган халқ рақслари биринчи жаҳон фестивалида Ўзбекистон делегацияси катта шуҳрат қозонди. Ўшанда Тамарахоним ва унинг устози уста Олим Комиловнинг маҳорати олтин медаллар билан тақдирланган эди. Бу воқеа санъаткорнинг танлаб олган ижодий йўли тўғрилигидан далолат берган эди. Тамарахонимнинг ижрочилик санъати ҳақида ёзган кўпчилик фольклор билимдонлари унда мукаммал санъаткорлик зўрма-зўракиликдан батамом холилигини, имо-ишораларнинг олижаноб камтаринлиги зўр ва жозибадор латофат билан уйғунлашганлигини таъкидлашган эди. Қайси халқнинг қўшиғини ижро этаётган бўлса, ўша халқнинг маданиятига, тилига, анъаналарига чуқур ҳурмат билан қараш унинг ижодининг асосини ташкил этади. Кўр-кўрона тақлид қилиш билан жон-дилдан бадиий ифодалаш ўртасида қанчалик фарқ борлиги маълум, албатта.

Дмитрий Шостакович Тамара Артёмовнани замонамизнинг атоқли артисти; деб атаган эди. Унинг санъати баркамоллик чўққисида турибди, деб ёзган эди машҳур композитор. Бу санъат талабини улкан жиддий меҳнат билан уйғунлаштиради. Артист овоз, имо-ишора, хатти-ҳаракатларнинг ҳамма икир-чикирларини обдон ўйлаб кўриб, ўз қўшиқларида ёрқин бадиий образлар яратади. Бу образлар шу қадар ҳаётий, ишончли ва ишонтирарлики, томошабин худди номерни тайёрлаган санъаткор сингари инсонга меҳр-муҳаббат ҳисларини, унинг ҳаётига ғоят қизиқиб қараш туйғуларини бошидан кечиради.

— Мен учун интернационализм буюк, муқаддас сўздир, — деб ҳикоя қилади артист. — Бунинг моҳиятини гўдаклигимдаёқ чуқур ҳис этган эдим. Ўзим сургунга юборилган арман қизиман. Революциядан анча муқаддам ўзбек диёрида дунёга келдим. Мени ўз оғушига олган бу заминнинг мени қаршилаган илк товуши карнай ва сурнайларнинг жарангдор овозлари, ноғора ва доираларнинг янгроқ оҳанглари бўлди. Теварак атрофимда нуқул куй эшитгандай бўлардим. Бу куй кўчалардан ўтиб бораётган арава ғилдиракларининг овозидан, извошларнинг қувноқ ва жарангдор қўнғироғидан, лўлиларнинг кўча бўйлаб ўтишидан, сайёҳ артистлар, раққосларнинг ўйинидан таралардди. Биз — ялангоёқ болалар оёғимизни қўлимизга олиб шу куй, оҳанг кетидан чопишардик. Орамизда ўзбеклар, тожиклар, арманлар, руслар, украинлар, татарлар, форслар бор эди. Кейин кишлоқнинг бир чеккасида тўпланишиб, кўрган ва эшитганларимизга тақлид қилиб қўшиқ айтар ва рақсга тушардик...

1919 йилнинг март ойида ўн уч ёшли Тамара илк бор Горчаково станциясида бўлиб ўтган меҳнаткашлар митингида чиқиш қилди. Бу ерда у шоир ва композитор, Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун курашчи Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг революцион қўшиқларини ижро этганди. Бу эса синфий душманларга, бой-боёнлар диний жаҳолат тутқунлигида сақлаб қолган кўпгина меҳнаткаш мусулмон аҳлига тик боқиш деган гап эди. М. Қориёқубов ташкил этган этнографик ансамблда иштирок этувчи бирдан-бир аёл Тамарахонимнинг чиқишлари кўпинча таҳқир, дўқ-пўписалар билан бўлиниб турар ва шундай пайтларда унинг актёр дўстлари шоша-пиша паранжи ёпинтириб шариат пешволари жазаваси тутган жойдан узоқроққа олиб кетишарди. Актриса бундай воқеаларнинг кўпини бошидан кечирди. Аммо у Совет Туркистонининг аёллари ўзларининг чўрилик қисматидан халос бўлиб, янги ҳокимият яратиб берган барча имкониятлардан фойдаланишларига қаттиқ ишонарди.

— Сиз жасорат кўрсатдингиз, — деган эди А. Толстой Тамарахонимга мурожаат қилиб, — Сиз Ўзбекистоннинг озодликка чиқарилган аёлларини орқангиздан эргаштириб, совет санъатини Ватанимиздан ташқари ерларда ҳам шуҳратларга буркадингиз.

Дарҳақиқат, ўзининг ибрати билан ватандош аёлларни бахт-саодат учун курашга илҳомлантирган аёл артистнинг ҳаёти у пайтларда жасоратга тенг эди. Мутаассиблар дўқ-пўписа қилиш билан чекланиб қолмай, одамларни совуққонлик билан ваҳшийларча ҳалок этардилар. Революционер ва шоир Ҳамза шу тахлитда ўлдирилди, ёш, талантли актрисалардан Нурхон ва Турсуноййлар шу тахлитда ўлдирилди. Ажал ўқлари шундай ёнгинангдан увиллаб ўтарди, дейиш мумкин. Аммо янги санъатни яратаётган кишилардан ҳеч ким ўзининг сафдаги ўрнини тарк этмади.

Тамарахонимнинг қўшиқлари бундан юз йилларча илгари яшаб ўтган номаълум шоир ва музикачиларнинг ижодидан ҳаммани баҳраманд этиб, Ватаннинг чекка-чекка жойларида, жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида жаранглаб янгради. Изғирин кунлар ва жазирамада, туялар, хачирлар, кийик ва ит қўшилган чаналарда, транспортнинг ҳамма-ҳамма турларида юриб, саҳна майдонига боришга тўғри келди. Кўпинча юк машинасининг кузови ёки яхшилаб шиббаланган қор юзаси саҳна бўлиб хизмат қиларди. Актриса Катта Фарғона канали бунёдкорлари орасида ойлаб яшаб, ишлади. «Чоржўй — Қўнғирот» йўли трассаси бўйлаб Тамарахонимнинг қўшиқлари янгради. Ёши анча ўтиб қолганига қарамай, Тамарахоним Братск ГЭСи қурилишига борди.

Улуғ Ватан урушининг дастлабки куниёқ қўшиқчи Москвага телеграмма йўллаб, фронтга юборишларини илтимос қилди. Фронт концерт бригадасининг тузилиши ҳақидаги фармойишни кутаётган Тамарахоним госпиталларда, чақирув пунктларида концертлар берди. Кейин эса концерт бригадаси составида катта иш бошлаб юборилди...

Ўзининг 60 йиллик саҳна фаолиятини нишонлаган Тамарахоним бугунги кунда ҳам санъатдаги йўлини давом эттирмоқда. Уни концертлар ва фестивалларда, янги мактабларнинг очилиш маросимларида учратиш мумкин. Артист ҳар қандай аудиторияни ҳам ўзига жалб эта олади. Айниқса, ёшлар орасида бажонидил бўлиб, уларни санъатга ошно қилишга, инсонни улуғлайдиган ва олижанобликка йўллайдиган сеҳрларини ўргатишга интилади.

Артист Луначарский, Чарли Чаплин, Шостакович, Хачатурян, Пикассо сингари кўпгина ажойиб кишилар билан учрашувларини ғоят теранлик билан эслайди... Ширинсухан артист ана шу учрашувларни бажонидил эслаб, ҳикоя қилиб беради, репертуари учун қўшиқлар излаш билан боғлиқ бўлган воқеаларни сўзлаб беради.

Бир вақтлари унутилиб кетган «Танцуй, танцуй...» деган чех қўшиғи эндиликда бутун оламга маълум ва машҳур бўлиб кетди. Тамарахоним бу қўшиқни Муравиянинг чекка бир қишлоғида тасодифан эшитиб қолиб, ўзининг қўшиқ-рақс миниатюрасини яратди. Эндиликда оммалашиб кетган «Текьеро» испан қўшиғини актриса 1941 йилда испан болаларини Ўзбекистонга эвакуация қилган коммунист Амалия Камойро ёрдамида ёзиб олган эди.

СССР халқ артисти Тамарахоним катта ҳаёт йўлини босиб ўтди. Унинг М. Турғунбоева, Г. Измайлова каби шогирдлари санъат чўққисини эгаллашди. Турғунбоева тузган «Баҳор» ансамбли Тамарахонимнинг бамисоли набираси ҳисобланади. У ҳозир ҳам худди «Лазги» ансамбли каби «Баҳор»га ҳам оталиқ қилиб келмоқда. Рассом Пикассо Тамарахонимни авлодлар учун намуна деб атаган эди. Дарҳақиқат, унинг ҳаёти қатъият, ҳаётбахш ва бурчга садоқат намунасидир.

А. РИШИНА.

(«Правда», 15 ноябрь).

ТАРИХ ВА МАДАНИЯТ ЁДГОРЛИКЛАРИ

ҚОРАТЕПА ТОПИЛМАЛАРИ

СССР Маданият министрлиги археология экспедицияси ноёб бир топилма билан нишонланди. Бу экспедицияга тарих фанлари доктори, Марказий Осиё маданиятини ўрганиш совет комитетининг аъзоси Б. Я. Ставиский раҳбарлик қилди. Экспедиция ҳозир Кушонлар даврининг машҳур ёдгорлиги сифатида кенг кўламда маълум бўлган Қоратепада қазишмалар олиб бормоқда. Бу ерда Термиздан сал наридаги тепаликда, Амударё соҳилида бундан икки минг йилча аввал кўпдан-кўп ғор ибодатхоналардан иборат катта будда дин маркази бўлган. Шу мавсумда ибодатхоналардан бирининг деворида аланга билан қуршалган будда тасвири топилди.

Қоратепада илгари топилган ўша даврга мансуб бошқа ёдгорликлар деворидаги тасвирлар ҳам кўп рангли эди. Энди топилган расм биргина қизил рангда ишланган. Бундай бўлиши образнинг муҳимлигини таъкидлайди, аввало, унинг ички моҳиятини англашга мажбур қилади.

Е. ВЕЛИЧАНСКАЯ,
ЎзТАГ мухбири

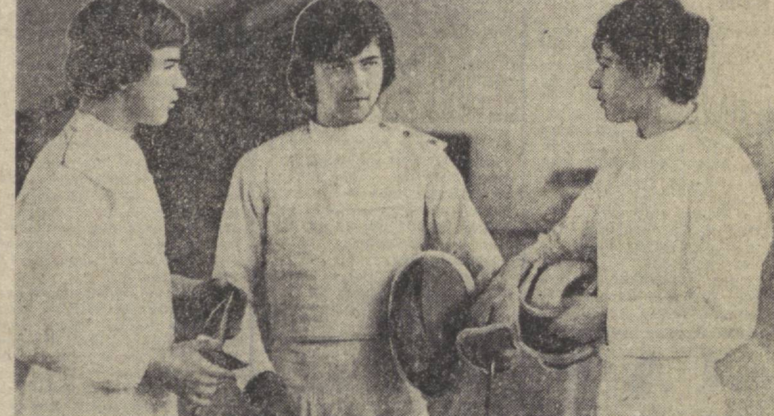

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт аренасида «Умид» кубоги учун Бутуниттифоқ турнири мусобақалари ўтказилмоқда. Дастлабки мусобақаларда Тошкентдаги 145-мактабнинг ўқувчиси М. Шарипов ғалабага эришди. Суратда: (чапдан) ленинградлик М. Карелов, тошкентлик М. Шарипов ва саратовлик О. Сорокинлар.

А. РИСҚИЕВ фотоси (ЎзТАГ).

КАМОНЧИЛАР.
Л. ГУСЕИНОВ фотоэтюди.

Ёшлар ижодидан

ТЎРТЛИКЛАР

Улкан бир кемани эслатур ҳаёт,
Бошқариб бормоқда уни одамзод.
Ғар одам зотидан билсанг ўзингни,
Уни ҳар хатардин айлагил озод.

* * *

Йўлимни ёритар, онажон, кўзинг,
Ҳаёт китобидир ҳар битта сўзинг.
Турмуш такрорланмас мактаб бўлса гар,
Жонкуяр устозим бир умр ўзинг.

* * *

Ердан топсам ҳамки ризқу рўзимни,
Ерда қолдирмагум асло сўзимни.
Ерда қолдирсам гар, бошим ҳам бўлар,
Ерга ургандайин сезгум ўзимни.

* * *

Соғлиқ тиламоқдир салом мазмуни,
Муқаддас калом деб биларман уни.
Дўстларим, сезарман ўзимни нохуш,
Салом бермасам гар сизга ҳар куни.

* * *

Кўприк бўлмаганда айтинг, оқиллар,
Пайванд бўлармиди олис соҳиллар?!
Муҳаббат — дилларнинг олтин кўприги,
Ундан бир қадамдир олис манзиллар.

* * *

Дунёга сиғмасди унинг дунёси,
Йўқ эрди ҳеч кимга унинг парвоси.
Хасдан мадад истаб узатди қўлин,
Сувга чўктирганда кибру ҳавоси.

* * *

Унинг фикру зикри фақат пул эди,
Ростини айтганда, пули мўл эди.
Пул менинг ҳукмимда дердию умрин
Пулга сотарди у, пулга қул эди.

ЖОНИБЕК.

СЕН ТУФАЙЛИ

Она Ватан, тинглагин арзим,
Юрагимда фақат бир нидо:
Ҳали кўпдир ҳаётдан қарзим,
Сенга доим фидоман, фидо.

Ёзилмаган ғазалларим мўл,
Куйланмаган қўшиқлар қанча...
Юртга хизмат — мен танлаган йўл,
Садоқатим элга, дунёга

Сен туфайли ёнар юрагим,
Буюрганинг — бажариш бурчим.
Билсанг, шундан дўстларга меҳрим,
Билсанг, шундан инсонлик кучим.

Ғайрат БОБОҚУЛОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

19—25 НОЯБРЬ

19 НОЯБРЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Буратино кўргазмаси. 10.35 — Спектакль. 11.20 — Ҳайвонот оламида. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Қишлоқдаги оддий иш кунлари. 16.10 — Концерт. 16.25 — Табиатга муҳаббат. 16.40 — Онамларнинг мактаби. 17.10 — Телестадион. 17.40 — Т. Хренников. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 2-концерт. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Беш йиллик. Тўртинчи йил. 19.35 — Ракета қўшинлари ва артиллерия куни. 19.50 — Концерт. 20.40 — «Қўшниларимиз» туркумидан спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Беш халқа. Жаҳон ва Олимпиада ўйинлари чемпионлари билан учрашув. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Географиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Бирордарлашганлар. 12.30 — СССРда қишлоқ хўжалигининг зоналар бўйича ихтисослашуви. 18.20 — Нурафшон давра. 18.50 — Бугун — ракета қўшинлари ва артиллерия куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёш овозлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Қўқон воқеаси. Бадиий фильм. 1-серия. 23.25 — Оғир атлетика бўйича «Меҳнат резервлари» марказий Советининг биринчилиги.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

18.40 — Шифокор экрани. 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — 26 Боку комиссарлари. Бадиий фильм.

20 НОЯБРЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.35 — «Қўшниларимиз» туркумидан спектакль. 11.25 — Илмий-оммабоп фильм. 12.15 — Мексикалик раққоса П. Риоха концерти. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Ю. Тувим. Лирика. 16 50 — Халқ оҳанглари. 17.20 — Ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши. 17.45 — IV Бутуниттифоқ композиторлар съезди олдидан. 18.45 — Горнчилар қаердасиз! 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсоннинг қиёфаси. 19.40 — Таллин тароналари. 19.50 — Фан оламида. 20.20 — Гарсиа Лорканинг ўлдирилиши. Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — Концерт. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Пётр Соколовнинг раислик фаолияти. 12.30 — А. Қаҳҳор — етук прозаик. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — БМТ болалар ҳуқуқлари ҳақида Декларация қабул қилганлигининг 20 йиллиги олдидан. 19.10 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.20 — Жизель. Фильм-балет. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Қўқон воқеаси. Бадиий фильм, 2-серия. 23.25 — Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Турбина» (Урганч) — «Сохибкор» (Халқобод).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

18.40 — Қўшиқлар парвози. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар.

21 НОЯБРЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар қаердасиз! 10.35 — Гарсиа Лорканинг ўлдирилиши. Бадиий фильм, 1-серия. 11.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.45 — Москва Давлат академик симфоник оркестри ижросида И. Штраус асарлари. 13.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб. 16.25 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 16.55 — Концерт. 17.25 — Ёш спортчининг катта майдони. 17.55 — Рус тили. 18.25 — Ёшлар адреслари 19.00 — Қувноқ ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Муаммолар. Изланишлар. Ечимлар. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский олиб боради. 20.25 — Гарсиа Лорканинг ўлдирилиши. Бадиий фильм, 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича халқаро учрашув. СССР — ГФР терма командалари. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Физикадан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Помир альбоми. 12.30 — Телевидениенинг физик асослари. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Камалак. 19.00 — Турмуш ва маданият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ғазал оқшоми. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Қўқон воқеаси. Бадиий фильм, 3- серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

19,10 — Реклама. 19.25 — Она шаҳрим — Тошкентим. 19.55 — Янгиликлар.

22 НОЯБРЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ёш спортчининг катта майдони. 10.35 — Гарсиа Лорканинг ўлдирилиши. Бадиий фильм, 2-серия. 11.40 — Ҳужжатли фильм. 12.40 — Совет қўшиқларидан концерт. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар .15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Н. В. Гоголь. Ревизор. 17.05 — Шахмат мактаби. 17.35 — Шарковлар оиласининг оддий ва байрам кунлари. 18.05 — В. Моцарт. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 21-концерт. 18.35 — Миллионлар ленинча университети. 19.05 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ленинград манзаралари. 19.40 — Шеърият кечаси. 21.30 — Время. 22.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Спартак». Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Болалар учун концерт. 12.30 — Ҳозирги замон империализмининг асосий қарама-қаршиликлари. 18.30 — Мультфильм. 18.40 — Ёшлик. 19.00 — В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатининг 60 йиллиги олдидан. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳамза номли республика Давлат мукофотининг лауреати кинорежиссёр У. Назаров билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Хирмонингизга барака. 22.15 — Осмон калити. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

20.10 — Янгиликлар. 20.50 — Музейга экспонатлар келмоқда.

23 НОЯБРЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ёшлар адреслари. 10.40 — Кеча, бугун ва ҳар доим. Бадиий фильм. 12.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.25 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.45 — Уфқ. 17.45 — Музикали абонемент. 18.25 — Папанин ҳузурида меҳмонда. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Балет артистларининг концерти. 20.00 — Сизнинг уйингизга ташриф 20.30 — С. Есенин шеърлари билан айтиладиган романслар ва қўшиқлар. 21.30 — Время 22.05 — Келинг, биргалашиб куйлайлик. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Қувноқлар даврасида. 12.30 — В. В. Маяковский ижоди. 13.00 — Шеърият мухлисларига. 18.20 — Сўз кетидан сўз келар. 18.40 — Ёшлик. 19.05 — Прогресс программаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Оламда нима гап? 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.20 — Ўжар Кура. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН

19.10 — Прокофьевнинг фортепьяно асарлари. 20.00 — Янгиликлар.

24 НОЯБРЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — АБВГДейка. 10.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.40 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.10 — Тонгги почта. 11.40 — Здоровье. 12.25 — Спортлото. 12.40 — Москвичка. 13.55 — Дунё воқеалари. 14.10 — Мультфильм. 14.15 — Я. Рицос поэзияси. 15.00 — Бизнинг обзор. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов олиб боради. 15.45 — Спектакль. 16.30 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 17.30 — 1979 йил қўшиқлари. 18.10 — 9-студия Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин олиб боради. 19.10 — Анна Каренина. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — Омск театри. 23.05 — Оқшом тароналари. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Дам олиш концерти. 11.00 — Сўз кетидан сўз келар. 11.20 — Ўзбекистон спорти. 11.50 — Мактабгача ёшдаги бола ва мактаб. 12.20 — Уларнинг истеъдоди — музика. 13.00 — Светофор. 13.45 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 14.15 — Нариги томондагилар, тингланг. Бадиий фильм. 15.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Бинокор» — «Шинник» 18.20 — Юлдузча. 19.00 — До-ре-ми-фа-соль. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк! Цирк! Цирк! 20.30 — Ахборот. 20.50 — Санъаткорлар ҳосил усталарига. 21.30 — Время. 22.05 — Табрикларимизни қабул этинг.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

25 НОЯБРЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Азоб-уқубатлардан қочган бахт кўрмайди. Бадиий фильм. 1-серия. 12.50 — Кинокўрсатув. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Спектакль. 16.10 — Ҳаётга йўлланма туркумидан. 16.55 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.55 — Цирк майдонида. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — Музикали программа. 20.15 — Аркадий Райкин билан учрашувлар. 21.30 — Время. 22.05 — Бадиий гимнастика бўйича Интервидение кубоги. Кўрсатув тугагач янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.00 — Сиҳат-саломатлик. 11.30 — Давлат — бу биз. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Сеҳрли тун. Бадиий фильм. 14.15 — Реклама. 17.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Локомотив» (Москва). Танаффус пайтида ҳарбий-амалий кўпкураш бўйича ДОСААФ спортчиларининг кўргазмали чиқишлари. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Ўйлаб топ. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Операнинг солистлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистонда Озарбайжон ССР адабиёти ва санъати кунлари олдидан. 21.30 — Время. 22.05 — Биз Сурхондарёданмиз.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

РЕКЛАМА ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — Моҳир қўллар. 10.30 — Учрашув жойини ўзгартиришнинг иложи йўқ. Бадиий фильм 5-серия. 11.55 — Тонгги почта. 12.25 — Ота-оналар, Сизлар учун. 12.55 — Сиз бунга қодирсиз. 13.45 — Фильм-концерт. 14.15 — Спортлото. 14.30 — Здоровье. 15.15 — Дунё воқеалари. 15.30 — Ҳаётга йўлланма. 16.35 — Ҳайвонот оламида. 17.35 — Хатларингиз асосида музикали программа. 18.20 — Мультфильмлар. 18.50 — Етти шамол тўдаси. Спектакль. 19.35 — Ҳамдўстлик. 20.20 — Цезарь ва Клеопатра. Спектакль 21.30 — Время. 22.05 — Спектаклнинг давоми. 23.10 — Оқшом тароналари. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар театри. 10.55 — Ўзбекистон спорти. 11.25 — Байрам концерти. 12.25 — Иккинчи она тилимизни ўрганамиз. 12.55 — Ёзувчилар болаларга. 13.35 — Оқ йўл, зангори қушча. Бадиий фильм. 18.20 — Грузия республика қўғирчоқ театрининг спектакли. 18.50 — Ёшлик. 19.20 — Ахборот. 19.35 — Совет киноси усталари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Санъаткорлар — ҳосил усталарига. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Танбур навоси.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек авторларининг лирик қўшиқлари. 9.30 — Санъат — саодатимдир. 10.25 — Дугоналар. 11.30 — Биз қўшиқ айтишни севамиз. 13.00 — Чорвачилик ва механизация. 13.30 — Йўл бошида. 14.00 — Пахтазор — мардлар майдони. 16.10 — Композитор С. Юдаков ижодхонасида. 17.30 — Студентларнинг талабларига биноан концерт. 18.15 — Идеология ва ҳаёт туркумидан. 19.45 — Паролимиз — дўстлик. Халқаро студентлар кунига бағишланган эшиттириш. 20.25 — Ўзбек халқ куйлари. 21.00 — Санъат — саодатимдир. 22.28 — Санъат усталари ижро этади. 23.20 — Дам олиш концерти.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/XI да **Севилья сартароши**, 18/XI да **Борис Годунов** (12.00), **Оламнинг яратилиши** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/XI да **Уйланиш**, 18/XI да **Шошма, қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17, 18/XI да **Чоллар ва кампирлар.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталарининг сўнгги хайрлашув гастроллари** (16.00, 19.30).

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги «ГЛАВНИИПРОЕКТ»га қарашли ЎЗБЕКИСТОН ЭНЕРГЕТИКА ВА АВТОМАТИКА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

Юқори вольтли линияларни лойиҳалаштиришда иқлим шароити ва изоляторлар ифлосланишининг таъсирини ҳисобга олиш сектори мудири

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда техника фанлари докторлари ва кандидатлари ҳамда юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700000, Тошкент ГСП, Академиклар шаҳарчаси, ЎзНИИЭиА. Телефонлар: 66-29-53, 66-29-67.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун БИРИНЧИ ЛИГА КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

22—23 ноябрда «БИНОКОР» (Тошкент) — «ШИННИК» (Омск).

26—27 ноябрда «БИНОКОР» (Тошкент) — «СИБИРЬ» (Новосибирск).

Ўйинлар соат 17.00 да бошланади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19 марксизм ленинизм назарияси пропагандаси— 32-55-70 халқаро ҳаёт — 32-64-18 саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09 қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15 32-53-70, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17 32-54-26, 32-54-27 хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22 коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43 32-54-05 жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71, Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35, Хоразм — 5-31-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.